БУТУН ДУНЕ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ҚИЗИЛ ЎЗБЕКИСТОН

УЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, УЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ.

«КИЗИЛ УЗБЕКИСТАН» — ОРГАН ЦЕНТРАЛЬНОГО КОМИТЕТА КОМПАРТИЙ УЗБЕКИСТАНА, ВЕРХОВНОГО СОВЕТА И СОВЕТА МИНИСТРОВ УЗБЕКСКОЙ ССР.

43-йил чиқиши № 17 (11766). | Жума, 20 январь, 1961 йил. | Баҳоси 2 тийин.

КПСС XXII СЪЕЗДИ ШАРАФИГА

МЕҲНАТ ЗАФАРЛАРИ

Республикамиз қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари шу кунларда КПСС Марказий Комитети январь Пленуми қарорларини шараф билан бажаришга, партия XXII съездини меҳнатда янги муваффақиятларга эришиш билан кутиб олишга бел боғладилар. Улар шу мақсадда ўз зиммаларига юксак мажбуриятлар олаётирлар. Партиянинг бўлажак съезди шарафига социалистик мусобақани тобора кучайтирмоқдалар.

Ғузор районидаги Карл Маркс номли колхознинг чўпони Қурбон Эрқулов ўтган йили ўз қарамоғидаги совлиқнинг ҳар юзтасидан 175 тадан қўзи олди. У КПСС XXII съезди шарафига социалистик мусобақага қўшилиб, бу йил 650 бош совлиқнинг ҳар юзтасидан 180 тадан қўзи ва ҳар қўйдан 4 килограммдан жун олишга аҳд қилди.

* * *

Андижон районидаги «Партия XIX съезди» колхозининг пахтакорлари бу йил ҳосилдорликни 5 центнердан кўпроқ ошириш ва гектаридан ўртача 40 центнердан ҳосил кўтаришга аҳд қилиб, мўл ҳосил тараддудини кучайтириб юбордилар. Бу ерда колхозчилар ариқ ва зовурларни тозалаш, далага гўнг чиқариш ва яхоб бериш ишларини тез суръат билан ўтказмоқдалар.

* * *

Тахтакўпир районидаги Карл Маркс номли қоракўлчилик совхозининг чўпонлари бу йил ставрополлик чўпон Иван Малашенко тажрибасини қўлланиб, совлиқларни бир йилда икки марта қўзилатишга аҳд қилдилар. Шу мақсадда 1500 совлиқ барвақт қочирилди. Ҳозир бу совлиқлар қўзилай бошлади. Қўзилатиш кампанияси намунали ўтказилмоқда.

* * *

Уйчи районидаги Жданов номли колхозда партиянинг навбатдаги съезди шарафига мусобақа қизғин тус олди. Колхозчилар қишки дала ишларини ўз вақтида ва сифатли ўтказиб, гектаридан 40 центнердан ҳосил олишга пухта замин яратаётирлар. Кузда шудгор қилиб қўйилган ерларга пол олиниб, яхоб берилмоқда.

* * *

Беруний районидаги «Коммуна» колхозининг шофёрлари социалистик мусобақа асосида ишлаб, далага гўнг ташиб чиқаришда намуна бўлаётирлар. Колхознинг 23 автомашинаси ана шу ишга сафарбар қилинди. Шофёрлардан Раҳимбой Султонов, Ўрозали Дурдибоев, Ғойиб Мамбетовлар далага ҳар куни 10-12 тоннадан маҳаллий ўғит ташиб чиқараётирлар.

РАЙОН, ШАҲАР ПАРТИЯ КОНФЕРЕНЦИЯЛАРИ

Шу кунларда республикамиз шаҳар ва районларида партия конференциялари ўтяпти. Партия ташкилотлари ва коммунистлар ҳаётида ғоят катта воқеа ҳисобланган бу конференциялар коммунистик ва ишчи партиялар вакилларининг Москва Кенгаши қабул қилган ҳужжатлар кенг меҳнаткашлар оммаси томонидан атрофлича муҳокама қилиниб маъқулланаётган, КПСС Марказий Комитетининг январь Пленуми ўз ишини қизғин давом эттираётган, партиянинг навбатдаги XXII съезди чақирилиши ҳақидаги хушхабар бутун мамлакат бўйлаб тарқалган, совет халқининг куч-ғайрати ҳар қачонгидан ошган бир паллада ўтаётир.

КПСС XX ва XXI съездлари мамлакатимиз ҳаётида муҳим бурилиш ясади. Мана шу съездлар партия ҳаётининг ленинча нормаларини тиклаш ва ривожлантириш, партия ташкилотларининг жанговарлик қобилиятини ошириш ва омма билан алоқасини мустаҳкамлашда ҳақиқатан ҳам зўр бурилиш даври бўлди. Партия ташкилотлари омма билан алоқани янада мустаҳкамладилар, раҳбарликни ишлаб чиқаришга, етти йиллик план топшириқлари ҳал этиладиган корхоналарга, қурилишларга, колхоз ва совхозларга яқинлаштирдилар ва бу раҳбарликнинг янги усул ва методларини ишлаб чиқдилар ҳамда уни такомиллаштирдилар.

Шаҳарларда бўлгани каби қишлоқ партия ташкилотларининг жанговарлик қобилияти шундай ўсдики, бу ўсиш ана шу структуранинг реаллигини, ҳаётийлигини ёрқин исботлади. Колхозларда, совхозларда партия комитетлари, бригада, ферма, бўлим ва участкаларда бошланғич партия ташкилотлари ташкил топди. Шу муносабат билан комитет ва бошланғич партия ташкилотларининг раҳбарлик лавозимларига жуда кўп оддий коммунистлар — ишлаб чиқариш новаторлари, қишлоқ хўжалик мутахассислари, механизаторлар келдилар, сиёсий-иқтисодий масалаларни ҳал қилишда коммунистларнинг активлиги ўсди, ижодий ташаббускорлиги ортди. Сиёсий-хўжалик масалалар ўз вақтида изчил ва оператив ҳал этиладиган бўлиб қолди.

Фарғона область, Тўрақўрғон район партия конференциясида колхозларда партия комитетлари, бригада, ферма ва бўлим ҳамда участкаларда бошланғич партия ташкилотларининг тузилиши катта ижобий натижалар берганлиги таъкидланиб ўтилди. Конференция делегатлари шуни қайд қилдиларки, бошланғич партия ташкилоти структурасида вужудга келган ўзгаришлар партияликлар оммасининг ҳаётий манфаатларига мос тушиб, уларнинг сиёсий активлигини, ишлаб чиқаришдаги ролини ўстиришда муҳим омил бўлди.

Конференцияларда қилинган ҳисобот докладларда ва музокараларда қатнашган минг-минглаб коммунистларнинг нутқларида партия ташкилотлари фаолиятида тўпланган тажрибалар умумлаштириляпти, хўжаликка, маданий қурилишга, шаҳар ёки районнинг сиёсий ҳаётига раҳбарликдаги услубни такомиллаштириш юзасидан қимматли маслаҳатлар берилмоқда, шу билан бирга ишда юз берган камчиликлар, айрим раҳбар ходимларнинг амалий фаолиятидаги нуқсонлар дадил очиб ташланяпти.

Тошкент область, Ўрта Чирчиқ район партия конференциясида қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари етиштириш, даставвал пахтачиликни ривожлантиришда жиддий хато ва камчиликларга йўл қўйилганлиги анализ қилинди. Район партия комитети колхоз ва совхозларга ишнинг кўзини билиб раҳбарлик қилмаяпти, хўжаликларни малакали ташкилотчи кадрлар билан мустаҳкамлаш масаласига ижодий ёндошмаяпти. Кўпгина колхозларда жуда катта моддий-техника бойликлари бўлгани ҳолда ана шу имкониятлардан мақсадга мувофиқ фойдаланилмаяпти.

Партия конференцияларида идеология масалаларига, коммунистларнинг марксча-ленинча назарияни эгаллашларига, омма орасида сиёсий-тарбиявий ишларни кучайтиришга, большевистик ҳаққоний сўзни, юксак коммунистик ғояларни ҳар бир меҳнаткаш онгига чуқур сингдириш йўлида қандай тадбирлар ва амалий ишлар қилинаётганига катта эътибор берилмоқда. Шу билан бирга етти йиллик планни муддатидан илгари бажариш учун жойларда социалистик мусобақанинг қандай бораётганлиги, коммунизм разведкачилари — коммунистик меҳнат бригадалари ва зарбдорлари ҳаракатининг қанчалик тез ўсиб, ривожланиб бораётганлиги ҳақида ҳам кўпгина яхши гаплар ўртага ташланяпти. Масалан, Чирчиқ шаҳар, Каттақўрғон район партия конференцияларида коммунистик меҳнат корхонаси, сменаси, бригадаси ва участкаси номини олиш учун курашаётган ватанпарварларнинг зафарли меҳнати ҳақида кишини ҳаяжонлантирадиган сўзлар айтилди.

Партиянинг раҳбарлик практикасида янгидан-янги методлар қўлланиляпти. Ҳаёт тақозо этган, турмуш ўртага ташлаётган масалалар мана шу методларни такомиллаштириб боришни талаб этади. Корхоналарда, қурилишларда, транспортда, савдо ташкилотларида, совхозларда маъмурият фаолиятини назорат қилувчи партия контроль комиссияларининг ташкил этилиши партия ички демократиясини кучайтиришга, қуйидан бўладиган ташаббусни қўллаб-қувватлашга, хўжалик-маданий қурилиш билан боғлиқ бўлган масалаларни ҳал этишда омманинг фикр ва маслаҳатларини ўрганишга имкон беряпти, комиссиялар танқид, ўз-ўзини танқидни кучайтириш, жойларда юз берган хато ва камчиликларни тезда очиб ташлаш ва уни бартараф этишда катта таъсир кўрсатяпти. Партия ташкилотларининг вазифаси — контроль комиссияларнинг фаолиятини кун сайин кузатиб бориш, улар ўртага ташлаган таклифлар, маслаҳат ва мулоҳазаларга жиддий эътибор беришдан иборатдир.

Коммунистларнинг ижодий активлиги беқиёс даражада ўсмоқда. Улар кенг меҳнаткашлар о м м а с и н и н г авангарди сифатида коммунистик қурилишнинг ҳамма участкаларида юксак меҳнат намуналарини кўрсатмоқдалар, моддий бойликлар, нознеъматлар мўл-кўллигини бунёдга келтиришда жанговар курашчилар бўлиб майдонга чиқмоқдалар. Аммо, айрим жойларда давлат ва партия интизомини бузиш ҳоллари, топширилган ишга бепарво ва масъулиятсизлик билан қараш ҳоллари юз беряптики, бундай аҳволга асло тоқат қилиш мумкин эмас. Тошкент, Бухоро, Андижон областларининг айрим районларида бўлиб ўтган партия конференцияларида баъзи ходимларнинг тўралашиб кетгани, оммадан ажралиб қолгани, ўз билимини, сиёсий онгини ошириш соҳасида қайғирмай, оқибат натижада раҳбарликка лаёқатсиз кишилар бўлиб қолганликлари тўғрисида кўпгина танқидий фикрлар айтилди.

Раҳбар ходим ўз мавқе эътибори билан омманинг чинакам ташкилотчисидир. Янгиликни пайқай билиш, партия ва давлат сиёсатини, қарор ва директиваларни оғишмай амалга ошириш, ҳар бир масалани ҳал этганда принципиаллик, донишмандлик кўрсатиш унинг хислатидир. Шу сабабдан ҳам партия конференцияларида шаҳар ва район комитетларига янги состав танланган чоқда ана шу масалага жиддий эътибор қилиб, ҳар бир номзоднинг фаолиятига, омма ўртасида тутган мавқеига, ташкилотчилик қобилиятига алоҳида эътибор бериш зарур.

Партия конференциялари сиёсий-хўжалик вазифаларни, етти йилликнинг учинчи йили топшириқларини бажариш йўлларини кўрсатиб бериши, бу соҳада амалий маслаҳат ва таклифлар белгиланиши зарур.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ ПРЕЗИДИУМИ АЪЗОЛИГИГА КАНДИДАТЛАР

Геннадий Иванович ВОРОНОВ.

Виктор Васильевич ГРИШИН.

КПССНИНГ XXII СЪЕЗДИНИ МУНОСИБ МЕҲНАТ СОВҒАЛАРИ БИЛАН КУТИБ ОЛАЙЛИК

МОСКВАЛИКЛАРНИНГ СОЦИАЛИСТИК МАЖБУРИЯТЛАРИ

МОСКВА, 18 январь. (ТАСС). Москваликлар — саноат, қурилиш, транспорт ва шаҳар хўжалиги ишчилари, олимлари, инженерлари, техниклари ва хизматчилари КПССнинг XXII съезди — коммунизм қурувчилари съездига муносиб меҳнат совғалари тайёрлайлик, деган чақириқ билан майдонга чиқдилар. Меҳнаткашлар йиғилишларида муҳокама қилиниб қабул этилган социалистик мажбуриятларда айтиладики, Умумхалқ сиёсий ва меҳнат ғайрати жўш урган шу кунларда Москва меҳнаткашлари КПСС нинг XXII съездини янги меҳнат зафарлари билан муносиб кутиб олиш мақсадида 1961 йилда йиллик планни муддатидан илгари бажариш, техникани янада тараққий эттириш, меҳнат унумдорлигини бутун чоралар билан ошириш, маҳсулот таннархини камайтириш ва унинг сифатини ошириш учун социалистик мусобақани янада кенгроқ авж олдириб юборишга аҳд қилдилар.

Москваликлар ўз имкониятларини пухта чамалаб кўриб ва резервларни ҳисоблаб чиқиб ўз зиммаларига юксак социалистик мажбуриятлар олдилар.

Фан ва техника ютуқларини ишлаб чиқаришда кенгроқ жорий қилиш, саноат корхоналарини реконструкция қилиш, ишлаб турган машина ва ускуналарни модернизация қилиш ва моддий ҳамда меҳнат резервларидан кенг даражада фойдаланиш ҳисобига ялпи маҳсулот ва буюмларнинг энг муҳим хилларини ишлаб чиқариш планини муддатидан илгари. 25 декабрда бажариш, меҳнат унумдорлигини ошириш юзасидан 1961 йил учун белгиланган топшириқни 15 процент ошириб бажариш мўлжаллаб қўйилди.

Металл ишлайдиган автомат линиялар, программа асосида бошқариладиган станоклар, узлуксиз иш процессларини комплекс автоматлаштириш учун приборлар ва воситалар, электр машиналар ва аппаратлар тайёрлаб чиқаришни ўтган йилдагига қараганда анча кўпайтириш кўзда тутилмоқда. КПССнинг XXII съезди очиладиган кунга қадар белгиланган пландан ташқари 150 миллион сўмлик маҳсулот тайёрлаб чиқарилади.

Саноат корхоналарининг коллективлари КПСС Марказий Комитети январь Пленумининг қарорларига амалий иш билан жавоб бериб, техника билан қуролланишда қишлоқ хўжалигига ёрдам беришни ўзларининг бурчлари деб ҳисоблайдилар.

Бу йил маҳсулотларнинг 1600 тадан кўпроқ хили, шу жумладан 700 станок, машина механизм, прибор ва бошқа машина-ускуналар, шунингдек кенг истеъмол товарларининг уч мингтадан кўпроқ янги нусхалари яратилиши ва ўзлаштирилиши лозим.

Москва бинокорлари қурилиш-монтаж ишлари планини 26 декабргача адо этиб 3.700 минг квадрат метр ёки ўтган йилдагига қараганда 360 минг квадрат метр кўп уй-жой майдонини қуриб ишга тушириш мажбуриятини оладилар.

Маҳаллий Советлар сайловига тайёргарлик

Тошкент областининг шаҳар ва қишлоқларида 18 январда меҳнаткашлар депутатлари область Советига сайлов ўтказувчи комиссия составига кандидатлар кўрсатиш бошланди. Корхоналар ва муассасаларнинг коллективлари, колхозчилар, жамоат ташкилотлари халққа ҳалол хизмат қилиш, коммунистик қурилишда актив иштирок этиш билан ҳамманинг ҳурматига сазовор бўлган кишиларни ўз кандидатлари қилиб кўрсатмоқдалар.

Область сайлов комиссияси составига Тошкент область касаба союзлари советининг раиси И. Раҳматов, область комсомол комитетининг секретари У. А. Абдураззоқов, Чирчиқ электрокимё комбинатининг смена бошлиғи С. С. Хачиянц, Янгийўл районидаги Сталин номли колхознинг раиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони А. Ортиқов, «Узбекуголь» комбинати кон устини очиш разрези меҳнат ва иш ҳақи бўлимининг бошлиғи Р. Г. Виноградова, Орджоникидзе районидаги Ленин номли колхознинг сут соғувчиси З. Комилова ва бошқалар кўрсатилди. (ЎзТАГ).

ЧЎЛЛАР БЎСТОН БЎЛАДИ!

Академик Д. И. ШЧЕРБАКОВ

<>

Ватанимиз табиатини ўзгартириш улуғвор планида янги ва ҳозиргача қаровсиз ётган территорияларни ўзлаштириш шарафли ва муҳим ўрин олмоғи керак. СССР аҳолиси борган сари кўпая боради. Аҳолини жойлаштириш учун ҳам, қишлоқ хўжалиги учун ҳам янгидан-янги майдонларни ўзлаштириш керак бўлади.

Мен турли экспедицияларнинг қатнашчиси сифатида улуғ Ватанимизнинг жанубий ва шарқи-жанубий районларига жуда кўп саёҳат қилганман. Қорақум ва Қизилқум саҳросининг ён атрофларидаги қалъа ва истеҳкомларнинг вайроналари, қисман сақланиб қолган қадимги замон суғориш каналлари ва катта-катта қишлоқлар манзараси ҳозиргача кўз ўнгимдан нари кетмайди. Хева воҳаси томонга қараб кетган Қорақум тизмалари денгиздек кўз илғамас эди: Қумлар остида ярмигача кўмилган қадимги истеҳкомнинг баҳайбат вайроналари жазирама эрта тонг пайтида қумлоқлар орасидан аранг кўзга ташланарди. Қадимги замоннинг ғоят катта суғориш каналлари кесиб ўтган текислик — қум барханларидан ўтишимиз билан кўзга ташланарди. Бу суғориш каналлари орасидан қумлоқ бағрида номаълум қишлоқ вайроналари намоён бўларди. — Бу кучли ва ёрқин таассуротлар ҳали ҳам ёдимда.

XIII асрда Чингизхон галаларининг босқини натижасида қадимий замонларда суғорилган бу ерлардаги қишлоқлар йўқ бўлиб кетди ва улар бутунлай ҳувиллаб қолди. Хоразм вайрон бўлган, унинг шаҳарлари ер билан яксон қилинган, аҳолиси эса қириб ташланган ё бўлмаса асир қилиб олиб кетилган эди. Неча ўнлаб авлодларнинг меҳнати билан барпо қилинган ва сақланиб келинган қадимий суғориш каналлари бузилиб кетган эди.

Совет кишилари чўлларни муваффақиятли ўзлаштириб, аста-секин қум саҳроларининг ич-ичига кириб бормоқдалар ва улардаги ер ости бойликларини ўзлаштирмоқдалар. Ўрта Осиё ва Қозоғистон чўлларига ва ён атрофидаги бўш ётган ерларга сув чиқарилиши бу районларда қишлоқ хўжалиги ва саноатни ривожлантиришнинг ажойиб истиқболларини очиб бермоқда. **Амударё ва Сирдарёнинг фойдаланилмаётган сув ресурсларини ишга солиш яъни 15-20 миллион гектар ерни суғориш, янги воҳалар яратиш ва эски воҳаларни кенгайтириш имконини беради.** 100 миллион гектардан ортиқ ғоят катта биёбонларга сув чиқарилиши яйловда чорвачиликни кенг ривожлантириш имкониятини беради, бир қанча фойдали қазилмаларни ўзлаштириш учун қулай шарт-шароитлар яратади. Бу чўллар дарё ва маҳаллий сув шохобчалари, ер ости сувлари, кўллардан фойдаланиш, шунингдек, қумлоқларни деҳқончиликка мослаштириш ва мелиорация ишларини ташкил этиш йўли билан ўзлаштирилади.

Ўрта Осиё ва Қозоғистон чўлларидаги сув ресурслари тўла равишда ўзлаштирилса, шу территориялардаги табиий аҳволни кескин суратда ўзгартириш мумкин. Ўрта Осиё ва Қозоғистон сув ресурсларини ўзлаштиришда бу жойларнинг табиатини ўзгартиришнинг умумий схемаси ишлаб чиқилиши, унда жумладан, Орол денгизининг тугатиш ёки унинг майдонини кескин суратда қисқартириш имкониятлари ҳисобга олиниши лозим. Шу билан бирга ер ости сувларидан яхши фойдаланишга ҳам алоҳида эътибор берилмоғи керак. Геологлар ва гидрогеологларнинг кейинги вақтда олиб борган ишлари СССРнинг шарқи-жанубидаги қурғоқ ва саҳро зонасида артезиан сувларининг кенг ҳавзалари борлигини аниқлаб берди. Бундан 30 йил илгари мутахассислар бизнинг чўлларимизда ичиш ва суғориш учун ярамайдиган минераллашган ер ости сувларигина бўлиши мумкин деб ҳисоблар эдилар. Ҳозирги вақтда Қозоғистоннинг Усть-Юрт платоси шимолий этакларида, Шимолий Орол бўйининг кўпгина районларида, Сирдарёнинг қуйи оқимидаги чап соҳилларида, кенг Чуй депрессиясида, Ўзбекистон территориясида жойлашган Қизилқум чўққилари ўртасидаги кўпгина ҳавзалар ва бошқа бир қанча жойларда қудуқ қазиш орқали ўзидан-ўзи оқиб турадиган тоза сув олиш мумкинлиги исбот қилинди.

Ҳозирги вақтда СССРнинг даштлик зонасидаги бу артезиан сувларидан айниқса чорва молларни суғоришда камдан-кам фойдаланилмоқда. Ҳолбуки, Саҳройи Кабирнинг шимолий қисми, Жанубий Калифорния ва Австралиянинг ичкари районлари мисолида иқлими қуруқ ва иссиқ мамлакатларда тоза артезиан сувлари базасида суғориладиган юқори ҳосилли деҳқончиликни кучли суратда ривожлантирадиган кенг воҳалар яратиш имконияти борлигини кўриш мумкин.

Келажакка назар ташлар эканмиз, Ғарбий Сибирда ҳам хўжаликларни кенг миқёсда ривожлантириш имкониятлари борлигини олдиндан кўриш қийин эмас. Ғарбий Сибирда деҳқончиликда самарали фойдаланиш мумкин бўлган ерлар кўп. Ўрмон саноатини ривожлантириш имкониятлари ҳам жуда катта. Нефть ва газ чиқариш соҳасида Ғарбий Сибирнинг истиқболи янада порлоқдир. Бундан ташқари қадимги Уралнинг чўққилари Ғарбий Сибирнинг текислик ва батқоқликлари остида қолиб кетганлигини эслатиб ўтмасдан бўлмайди. Бу тоғлар бениҳоя катта ер ости бойликларига эгадир. Ғарбий Сибирнинг кам ўзлаштирилган районларида ривож топган қишлоқ хўжалиги, ғоят катта саноат корхоналари вужудга келадиган вақт узоқ эмас. Обь ҳавзасининг сувга сероб дарёлари Ғарбий Сибирнинг келажакдаги хўжалигининг бутун тармоқларини сув билан тўла таъминлай олади.

Ғарбий Сибирнинг Шимолий қисмидаги ҳозирги сув баланси Ўрта Осиёнинг қурғоқ районларини ҳам сув билан таъминлаш мумкин, деб ўйлашга тўла асос бўла олади. Васюгандаги катта батқоқлик ва бошқа районлардаги жуда кўп батқоқлашган ерлар ана шундан гувоҳлик беради. Ғарбий Сибирь хўжалиги ривожланган сари қуритиш ишларини кенг кўламда амалга ошириш талаб қилинади. Бу ишлар фақат батқоқликлар ўрнидаги ер ресурсларидан фойдаланишгагина эмас, балки батқоқликларда инсон учун фойда келтирмай бекорга буғланиб кетаётган жуда кўп миқдордаги сувларини сақлаб қолишга ҳам имкон беради. Ҳисобларга кўра, батқоқликларни қуритиш натижасида Ғарбий Сибирнинг сув ресурслари йилига тахминан 60-80 кубокилометр кўпаяди. Миқдори жиҳатидан Днепр ва Дон дарёларида оқадиган сувнинг ҳажмига тахминан баравар келадиган бу сувни Жанубга, Ўрта Осиёга оқизиб юбориш мумкин. Бу сув Ўрта Осиёда қўшимча 10-13 миллион гектар ерни суғориш учун етарлидир.

Бироқ, бунда ер остидаги жуда иссиқ сувларни ҳам эътибордан четда қолдириб бўлмайди. Ғарбий Сибирда 1 миллион квадрат километрдан ортиқ жойда иссиқлиги 40 дан 100 даражагача бўлган ва ундан иссиқроқ ер ости сувлари очилмоқда. Нефть қидирувчиларнинг берган маълумотларига кўра, термал (иссиқ) сувларнинг ер ости чуқурлиги 1500 метр билан 2500 метр ўртасидадир. Бу қудуқлар ҳар кеча-кундузда 500-1500 кубометр сув бера олади, сувнинг тепага чиқиш босими эса 20-30 метрдан ортиқдир.

Буларнинг ҳаммаси иссиқ сувлардан суғориш учунгина эмас, балки саноатда ҳам кўпроқ фойдаланиш мумкинлигидан далолатдир.

Келажак коммунистик жамият моддий асосларини вужудга келтиришнинг улуғвор программаси Ўрта Осиё чўлларини гуллаган водийларга айлантириш тўғрисида комил ишонч билан фикр юритиш имконини беради.

ЯНГИ, ЮКСАК МАЖБУРИЯТ

Тўрақўрғон районидаги «Гигант» колхозининг аъзолари КПСС Марказий Комитети январь Пленумининг ҳужжатларини зўр кўтаринки руҳ билан ўрганмоқдалар. Колхозчилар партия XXII съездини меҳнатда янги муваффақиятларга эришиш билан нишонлаш мақсадида зиммаларига оширилган мажбуриятлар олмоқдалар. Улар Пленум қарорларига жавобан ҳар гектар ердан ўтган йилги 29 центнер ўрнига бу йил 37 центнердан пахта топширишга аҳд қилдилар.

Колхознинг ватанпарвар аъзолари ўз ваъдаларининг устидан чиқиш учун курашиб, кузги-қишки тадбирларни пухта ўтказмоқдалар. Колхоздаги ишга яроқли колхозчиларнинг бир группаси суғориш шохобчаларини тартибга солишда ишламоқда, бир группа колхозчилар пахта майдонларига яхоб беришмоқда, учинчи группаси далага гўнг ташиб чиқармоқда. Уларнинг унумли ишлашлари учун ҳамма шароит яратиб берилган. Колхозчиларнинг фидокорона меҳнати туфайли кузги-қишки тадбирларни ўтказиш юзасидан тузилган кунлик график тўла ва ошириб бажарилмоқда.

Шу кунгача 11 минг тонна гўнг далага ташиб чиқарилди, у гўнгхоналарда чиритилмоқда. 500 гектар ерга чуқур эгат орқали яхоб берилди. Ариқ-зовурлардан 750 кубометр тупроқ қазиб чиқарилди.

Колхоз комсомоллари маҳаллий ўғит тўплашни ўз оталикларига олдилар. Колхоз правлениеси уларга 21 та автомашина, 40 дан ортиқ арава ва бир неча бричка бириктириб берди. Улар мусобақалашиб ишлаб, яхши натижаларга эришмоқдалар. Ким Николай ва Аҳмад Ботиров ўртоқлар бошлиқ бригадаларга бириктирилган комсомол аъзолари айниқса яхши ишлаётирлар. Бу ишда юздан ортиқ ёшлар қатнашиб, кунда 150-170 тоннадан гўнг тайёрланишига эришмоқдалар. Шофёрлардан Салим Қурбонов, Ҳайитали Яхшибоев, Тя Василий, аравакашлардан Раҳим Сафаров, Раҳим Мадумаров ўртоқлар кунлик топшириқни 1.5-2 баравар бажараётирлар.

«Гигант» колхозида чигитни режа сими тортиб квадрат-уялаб экишга пухта тайёргарлик кўрилаётир. Илгари бу ишда ишлаган механизаторлар ва колхозчилар ажратилиб, чигитни режа сими тортиб, квадрат-уялаб экишга ўргатилмоқда. Уларнинг бу ишни яхши ўрганиб олишларига эришиш мақсадида прогрессив усул амалда қилиб кўрсатилаётир. Бунинг учун колхозда тажриба участкаси ажратилди. Шу билан бирга, квадрат-уялаб экиладиган майдонлар ажратилаётир.

Етти йилликнинг учинчи йилида янада катта майдонлардаги ҳосил машинада терилади. Янги механик-ҳайдовчилар тайёрлаш курсига юбориладиган механизаторлар танланмоқда. Ҳосили машинада териладиган майдонлар аниқланаётир.

В. КАРИМОВ.

ЧОРВАЧИЛИК ЮКСАЛМОҚДА

Етти йиллик план топшириқларини муддатидан илгари бажариш учун курашаётган Самарқанд областидаги 1-«Ғаллаорол» совхози коллективи КПСС Марказий Комитетининг январь Пленумини муносиб кутиб олди. Совхоз ўтган йилги қурғоқчилик шароитида лалмикор ерлардан мўл ғалла олиб, планни 106 процент бажарди, ҳар бир сигирга 12 тоннадан силос бостирилиб, план 107 процент адо этилди. Совхоз коллективи чорва моллар учун етарли миқдорда дағал хашак ва концентрат озуқа тайёрлади.

Молларни совхознинг ўзида етиштирилган ем-хашак билан боқиш орқали ғаллаоролликлар давлатга гўшт, сут ва жун топширишда 1965 йилга белгиланган даражадан ўзиб кетдилар. 1802 тонна сут ва 62,5 тонна жун етиштирилди. Планга мувофиқ совхоз етти йилликнинг охирги йилида 105 тонна гўшт етиштириши керак. Ўтган йили етиштирилган гўшт эса 1322 тоннани ташкил қилди. Бу — 1958 йилдагидан 2,2 баравар кўпдир.

Совхоз чўчқачиликни ривожлантириш орқали гўшт етиштиришни кўпайтиришга эришмоқда. Бултур совхозда 18 минг бош чўчқа бор эди. Ҳар бир асосий она чўчқа ҳисобига 700 центнердан гўшт етиштирилди.

Чорва молларнинг ҳамма турларидан насл олиш плани ортиғи билан бажарилди. Етти йилликнинг учинчи йилида чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни янада кўпайтириш учун мустаҳкам замин ҳозирланди. Совхоз коллективи бу йил чорвачиликда янада яхшироқ натижаларга эришиш учун курашмоқда.

Н. С. ХРУЩЕВ «ЯПОНИЯ—СССР» ЖАМИЯТИ ДЕЛЕГАЦИЯСИНИ ҚАБУЛ ҚИЛДИ

18 январда СССР Министрлар Советининг Раиси Н. С. Хрущев чет эллар билан дўстлик ва маданий алоқа қилувчи совет жамиятлари союзи ва «СССР—Япония» жамиятининг таклифига биноан СССРда меҳмон бўлиб турган «Япония—СССР» жамияти делегациясини қабул қилди. Делегация составида парламент депутати, «Япония—СССР» жамияти правлениесининг раиси С. Мацумото (делегация бошлиғи) ва «Япония—СССР» жамияти правлениесининг аъзолари Д. Иноуэ, М. Кубо, С. Тагава, Т. Ямадалар бор.

Н. С. Хрущев билан делегация аъзолари ўртасида суҳбат бўлди. Суҳбат дўстона вазиятда ўтди.

Суҳбат вақтида совет дўстлик жамиятлари союзи президиумининг раиси Н. В. Попова, «СССР—Япония» жамияти правлениесининг раиси М. В. Нестеров ва союз президиуми раисининг ўринбосари Т. М. Зуева ҳозир бўлдилар.

УЗБЕКИСТОН ПОЙТАХТИ — БИРЛАШГАН ШАҲАРЛАР ХАЛҚАРО ФЕДЕРАЦИЯСИНИНГ АЪЗОСИ

Тошкент шаҳар Совети ижроия комитетига келган хатда хабар қилинишича, бирлашган шаҳарлар халқаро федерациясининг доимий комиссияси Ўзбекистон пойтахтини ана шу ташкилотнинг аъзоси қилиб тасдиқлади.

Бирлашган шаҳарлар жаҳон федерацияси бундан бир неча йил илгари Англия, Франция ва Италиянинг айрим шаҳарлари ўртасидаги мавжуд алоқалар асосида ташкил қилинган эди. Ҳозир бу халқаро ташкилотга 37 мамлакатнинг, шу жумладан Совет Иттифоқининг шаҳарлари киради. Тошкент — бирлашган шаҳарлар халқаро федерациясига кирган тўртинчи совет шаҳридир. Илгари бу ташкилотга Ленинград, Сталинград ва Харьков кирган эди.

Бу ташкилотнинг асосий вазифаси — бутун ер куррасидаги шаҳарлар аҳолиси ўртасида, уларнинг ирқи, тили, дини, сиёсий системасидан қатъи назар, алоқаларни кенгайтириш бутун дунёда тинчликни мустаҳкамлаш ишига ёрдам беришдир.

Бирлашган шаҳарлар жаҳон федерациясининг фахрий раиси Франциядаги Дижон шаҳрининг мэри каноник Кир, раиси — Англиядаги Ковентри шаҳрининг мэри жаноб Бэррат, вице-раиси — меҳнаткашлар депутатлари Ленинград шаҳар Совети ижроия комитетининг раиси Н. Смирновдир. (ЎзТАГ).

ҚАРДОШ-ҚЎШНИ РЕСПУБЛИКАЛАРДА

ДУНЁНИНГ 20 МАМЛАКАТИГА

ФРУНЗЕ. Қирғизистон машинасозлари ўз маҳсулотларини дунёнинг йигирма мамлакатига жўнатмоқдалар. Хитой, Ҳиндистон ва Болгарияга универсал-йўниш машинаси ва винт қирқадиган токарлик станоги, Афғонистон ва Албанияга икки ва беш тонналик электротельферлар, Кубага, Польшага медицина аппаратлари, Вьетнамга электр моторлари етказиб берилмоқда.

Бу йил республика саноатининг ёш тармоғи машина, станок ва приборларнинг яна олтмишта янги хилини ишлаб чиқаришни ташкил этади. Фрунзедаги заводлар куч трансформаторлари, йирик электр машиналари, темирчилик-пресс автоматлари, магнит ҳосил қилувчи аппаратлар ишлаб чиқаришни йўлга қўйдилар. Ўшда артезиан насослари тайёрланади. Қирғизистондаги энг йирик корхона — Фрунзедаги қишлоқ хўжалик машиналари ишлаб чиқарувчи завод қамраб олиш кенглиги олти метр бўлган трактор хаскашларини кўплаб ишлаб чиқара бошлади. Ишлаб чиқарилган янги машина ва асбобларнинг бир қисми экспорт қилинади.

ҲАР КУНИ ПЛАНДАН ТАШҚАРИ ЦЕМЕНТ

АШХОБОД. Мамлакатга донги кетган Безмеин цемент заводи коллективи етти йилликнинг учинчи йили планини муддатидан илгари бажариш учун мусобақалашмоқда. Коллектив бу йил қўшимча равишда беш минг тонна цемент ишлаб чиқаришга қарор қилди.

Заводда учинчи айланма печь ўрнатила бошлади. Бу печь ишга туширилиши билан бир кеча-кундузда клинкер ишлаб чиқариш 200 тонна ортади.

Новаторлар кўпгина ижодий ташаббус кўрсатмоқдалар. Айланма печни ремонт қилиш учун икки сутка талаб қилинар эди. Механизмлар ремонтини ва печларни футеровка қилиш графикларини моҳирлик билан бирга қўшиб олиб бориш натижасида бу иш бир суткада бажарилди. Хомашё тегирмонининг бош валидаги улаш муфтаси ишга ярамай қолди. Механика цехининг бошлиғи ўртоқ Ивановнинг таклифига мувофиқ, унинг муваффақиятли равишда реставрация қилиниши агрегатнинг 20 кун бекор туриб қолишининг олдини олиш имконини берди.

БОЗОР НАРХЛАРИ АРЗОНЛАШДИ

СТАЛИНОБОД. Тожикистонда савдо-сотиқ қизғин бормоқда. Колхоз бозорлари шу кунларда айниқса гавжум. Колхозчилар шаҳарларга, район марказлари ва ишчи посёлкаларига кўплаб қишлоқ хўжалик маҳсулотлари келтира бошладилар. Республика матлубот кооперацияси кўплаб янги дўкон ва лотоклар очди.

Бозорларда сабзавот, мева, гўшт, сут ва бошқа хил маҳсулотлар мўл-кўл бўлиб, булар 1960 йилнинг охиридагига қараганда бирмунча арзон нархларда сотилмоқда. Картошка нархи Сталинобод бозорида 18 процент, Кировобод, Ҳисор бозорларида 30-50 процент арзон бўлди. Пиёз, сабзи, карам нархи 30-50 процент арзонлашди. Энди уй-рўзғор ишлари билан шуғулланувчилар янги бир сўмликка эски ўн сўмликка олганларидан кўпроқ нарса сотиб оладилар.

ГАЗЕТХОНЛАР ХАБАР ҚИЛАДИЛАР

Охунбобоев номли тикувчилик фабрикаси Қўқон саноат корхоналарининг пешқадами ҳисобланади. Корхона коллективи ўтган йили пландан ташқари 76 минг дона хушбичим кўйлаклар тикиб чиқарди.

Партия XXII съезди чақирилиши ҳақидаги хабардан хурсанд бўлган тикувчилар ҳозир цехлараро социалистик мусобақани қизитиб юборди. Мусобақада ўртоқ Я. Ю. Машев бошлиқ коммунистик меҳнат цехи олдинда бормоқда.

Яқинда фабрикада янги тикувчилик цехи ишга туширилди. Бу йил давомида 220 мингдан зиёд сорочка тикиб чиқариш имконини беради. Янги цехга коммунист ўртоқ А. Саврасова бошчилик қилмоқда. Дастлабки якунлар чакки эмас.

К. НУРЖОНОВ,
Ю. ШОМУРАТОВ.

<>

«Ангренторг»га қарашли 3-ошхона шахтёрлар шаҳарчасининг энг яхши ошхоналаридан ҳисобланади. Бу ерда бир кунда мингдан ортиқ киши овқатланади. Ошхона ходимлари ойлик товар оборот планини мунтазам ошириб бажараётирлар. Улар тайёрлаган таомлар хилма-хил ва лаззатли. Ошпаз Эмин Тўхтаохунов тайёрлаган манти, палов, лағмон, шўрва каби миллий таомларга талаб айниқса катта.

Эмин ака умумий овқатланиш корхоналари системасида 40 йилдан бери ишлайди. Шу давр ичида у ёшлардан 60 дан ошиқ кишини пазанда қилиб етиштирди. Унинг шогирдлари ҳозир Нукус, Урганч, Чоржўй, Оҳангарон ва бошқа шаҳарлардаги ошхона ва ресторанларда ошпаз бўлиб ишламоқда.

Ф. ПЕТРОВ.

<>

Чироқчи район матлубот жамияти район марказида саноат ҳамда озиқ-овқат моллари ярмаркаси ташкил қилди. Ярмаркада савдо-сотиқ ишлари қизғин давом этмоқда.

П. ГАДОЕВ.

<>

Ўзбекистон районида аҳолига медицина хизмати тобора яхшиланмоқда. Район марказидаги касалхона кенгайтирилиб, 80 ўринга етказилди. Юқумли касалларни даволаш учун алоҳида касалхона қурилди. Райондаги юқори малакали врачлар сони 15 кишига етди.

А. САМАТОВ.

Ўзбекистон ССР Фанлар академияси кимё институтининг маданий ўғитлар лабораторияси коллективи қишлоқ хўжалигимиз учун зарур маданий ўғитларни кўплаб етказиб бериш учун курашмоқда. СУРАТДА: илмий ходимлардан Жума Алиев (чапда) ва Ҳидоят Азизовлар иш устида.

А. Палехов фотоси.

КАТТА ОБРЎ

Ғишт пишириш печкаси атрофида одам кўп. Бировлар вагончаларда хом ғишт ташияпти, бировлар ташиб келтирилган ғиштни пешма-пеш ғишт пишириш печкасига теряпти. Булар орасида оддийгина, тўлачадан келган, юзларида табассум аримайдиган, ўрта бўйли бир қиз юрибди. Танишиб-сўрашиб билсак, бу чаққон, ҳаракатчан қиз ғишт пишириш бригадасининг мастери Кенжа Жўраева экан.

Меҳнатсевар мастерни бригада ишчиларигина эмас, бутун завод коллективи қувониб тилга олади, «донгдор мастеримиз», «ишчан депутатимиз» дейишади улар. Ҳақиқатан ҳам энди йигирма бешга қадам қўйган Кенжахон шундай ҳурматга арзийди. У ҳалол, фидокорона меҳнат қилиб, қунт билан ҳунар ўрганди, қисқа вақт ичида катта обрў орттирди.

Кенжа Жўраева етти йиллик мактабни битиргач, Когон шаҳар саноат комбинатининг ғишт заводига оддий ишчи бўлиб ишга кирди. Аввал ғишт қуювчи, сўнгра эса ғишт терувчи бўлиб ишлади. Ишчилар орасида кўп ғишт қуюш ва теришда ном чиқарди. У заводда ҳам ишлаб, ҳам кечки ёшлар мактабида ўқишни давом эттирди.

Билим ва меҳнатга муҳаббати зўр бўлган Кенжа Жўраева оз вақт ичида коллектив орасида актив ишчи бўлиб танилди. Комсомол ва касаба союз аъзолигига қабул қилинди. Оддий ишчиликдан бригада бошлиғи лавозимига кўтарилди. Мана, ҳозир уч йилки, у заводнинг смена мастери ва донгдор бригада бошлиғи!

Маҳаллий Советларга бўлиб ўтган кейинги сайловда жамоатчи қиз Когон шаҳар Советига депутат қилиб сайланди. Шундан бери у сайловчиларнинг ишончини амалда оқламоқда, ишлаб чиқариш планларини ошириб бажариб келмоқда.

Арзон ёқилғи ҳисобланган Жарқоқ табиий гази пўлат трубалар орқали биринчи марта Когонга келтирилди. Пахта, ёғ заводлари, темир йўл депоси ана шу арзон ёқилғидан ҳаммадан олдин таъминланди. Лекин шулар қаторидаги кўп кўмир истеъмол қиладиган ғишт ва нон заводларини газлаштириш навбатга ташлаб қўйилди. Сайловчилар Кенжа Жўраева билан учрашганларида унинг олдига шу масалани қўйдилар, яқин орада шу заводларни газ билан таъминлашни талаб қилдилар. 1959 йилнинг бошларида кўтарилган бу масала йилнинг учинчи кварталида планга киритилди. Ёш депутат наказни бажаришда жиддий ташвиш тортди, ғишт ва нон заводларини газлаштириш катта аҳамиятга эга эканлигини шаҳар Советининг сессияларида кўтариб чиқди, сессия ва шаҳар ижроия комитетининг қарорларини чиқартирди. Горгаз раҳбарларининг эътиборини меҳнаткашларнинг ҳақли талабини тезроқ бажаришга, ҳар икки заводни газ билан ишлашга кўчиришга қаратди. Депутатнинг ташаббуси билан ғишт ва нон заводлари ўша йилнинг тўртинчи квартали охирида кўмир ўрнига газ билан ишлашга кўчди.

— Ўтган йили, — дейди комбинат директорининг ўринбосари ўртоқ Истам Шамсиддинов, — ғишт заводимизда 700 тоннадан кўп, пул билан ҳисоблаганда етмиш икки минг сўмлик кўмир сарфланган эди. Бу йил газга кўчилиши муносабати билан ёқилғи учун кетган ана шу маблағнинг қарийб 90 проценти тежаб қолинди. Маҳсулот ишлаб чиқаришнинг таннархи ҳам анча арзонлашди. Кўмир ташиш ва ёқишда банд бўлган кишилар ҳозир бошқа вазифаларда ишламоқдалар.

Завод газлаштирилгач, иш янада юришиб кетди. Ғишт қуюш, қуритиш, териш ва пиширишда суръатга суръат қўшилди. Кенжа Жўраева бошлиқ бригададаги тожик, туркман, қозоқ, рус, татар ва бошқа миллат вакиллари аҳил бўлиб ишлаб, ишлаб чиқаришда янги ютуқларни қўлга киритмоқдалар. Бу бригаданинг сменадоши Лида Зуева бошлиқ бригада ишчилари ҳам унумли ишламоқдалар. Ҳар икки мусобақадош бригада ойлик ва квартал топшириқларини ошириб бажаряпти. Шунинг натижасида завод ҳам самарали ютуқларга эришмоқда. Етти йилликнинг иккинчи йили плани муддатидан бир ярим ой олдин 119 процент қилиб адо этилди.

Депутат Кенжа Жўраева ўз вазифаси ва ўзи хизмат қилаётган корхона учунгина эмас, балки умумхалқ манфаати учун жонкуярлик қилади, депутатлик бурчини шараф билан бажаради. 52-сайлов округидаги бошқа саноат корхоналарида ҳам тез-тез бўлиб туради, сайловчилар билан вақти-вақтида учрашади, сессия қарорларини корхона ва маҳалла меҳнаткашлари орасида кенг тушунтиради, сайловчиларнинг таклиф ва наказларига жиддий эътибор билан қарайди, уларнинг ижроси учун курашади. Депутат Жўраеванинг сайловчилар орасида олиб бораётган ижобий ишлари ҳақида кўпгина мисоллар келтириш мумкин.

— Бир кун сайловчилар билан учрашганимда, — деб ҳикоя қилади ўртоқ Жўраева, — учинчи участкадаги янгидан барпо этилган кўчалар ва уй-жойларни электрлаштириш, водопровод тармоқлари қуриш лозимлигини таклиф қилдилар. Текшириб кўрганимда бу масала икки йил бурун ҳам талаб қилинган экан. Лекин маблағ ажратилмаган ва қурилиш материаллари йўқ, деган баҳона билан пайсалга солиниб келар экан. Шаҳар Совети ижроия комитетининг аралашуви ва коммунал хўжалигининг ёрдами билан меҳнаткашларнинг бу талаби қондирилди. Унча кўп маблағ сарфламай кўчага электр линияси келтирилди, ҳамма хонадон Ильич нурлари билан ёритилди. Водопровод масаласи ҳам ҳал қилинди. Генерал план бўйича янгидан ташкил бўлган бу участкадаги кўчаларга кенг жамоатчиликнинг ташаббуси билан кўплаб дарахт кўчатлари ўтқазилди, ободончилик ишлари ривожлантириб юборилди.

Шаҳарда водопровод тармоғи анча кенгайтирилди. Кейинги икки йил ичида 67 точка 103 га етказилди. Туғруқхона, болалар ясли ва боғчаларига водопровод келтирилди.

Комсомол Кенжа Жўраевани шаҳар Советига депутат қилиб сайлаганларида ота-оналар унга мактабларда ўқиш-ўқитиш ишларини яхшилаш юзасидан бир қанча наказлар берган эдилар. Ёш депутат яқинда ҳисоб берганда ўз сайловчиларининг бу талаби қондирилганлигини айтди. Ўтган ўқув йилида шаҳардаги кўпчилик мактабларда дарс машғулотлари икки, ҳатто баъзиларида уч сменада давом эттирилган бўлса, ҳозир ҳамма мактаб бир сменали машғулотга кўчирилди. Бунинг учун бир қанча жамоат бинолари мактабларга ажратиб берилди ва жамоатчилик кучи билан янги бинолар қурилди.

Когон шаҳар Совети соғлиқни сақлаш доимий комиссияси янги масалаларни кўтариб чиқиши, ташаббус кўрсатиб ишлаши билан Советнинг бошқа доимий комиссияларидан ажралиб туради. Шу йилнинг ўзида бу комиссия шаҳар Советининг сессиясига беш масала киритди.

Шаҳарда янгидан санитария станцияси, донорлар пункти ташкил қилинди, касалхоналар кенгайтирилиб, уч жойда медицина пункти очилди, аҳоли орасида соғлиқни сақлаш ишлари ва медицина хизмати яхшиланди. Комиссиянинг актив аъзоларидан бири бўлмиш Кенжа Жўраева бу ишларда катта роль ўйнади.

Депутат Кенжа Жўраева ўз сайловчилари билан доимий алоқада, ўз ишларида ҳамма вақт уларга таянади. Шунинг учун ҳам бу халқ хизматкорининг иши яхши, обрўйи баланд.

Л. ЭРГАШЕВ,
«Қизил Ўзбекистон» мухбири.

ЗАРАФШОНДА ДОН ЭКИЛЯПТИ

САМАРҚАНД. (ЎзТАГ). Область ғаллакорлари об-ҳавонинг илиқ келганлигидан фойдаланиб, дон экинларини экиш ишларини бошлаб юбордилар. «Ударник», Тимирязев номли совхозлар, Ғаллаорол районидаги колхозлар дастлабки неча юзлаб гектар ерга буғдой ва арпа экдилар. Қўриқ ерларни ўзлаштириш ҳисобига бу йил областда дон экиладиган майдонлар анча кенгайтирилади.

Тошкент области. Мирзачўлдаги 6-совхозда гидротехника иншоотлари учун темир-бетон қувурлар ва бошқа маҳсулотлар тайёрлайдиган майдонча қурилди. Совхоз бу маҳсулотларни Мирзачўлдаги бошқа совхозларга ҳам юборади. СУРАТДА: 6-совхоздаги темир-бетон тайёрлаш майдончаси.

В. Баскаков ва В. Кожевников фотоси (ЎзТАГ фотохроникаси).

БАЛЛИ, ДОКТОР!

Зикирёлар оиласининг якка-ю ягона суюмли фарзанди Даврия оғир дардга — верелгоф касалига мубтало бўлди. 18 ёшли қиз кун сайин сўлар эди. Ота-она тортган азобни асти қўяберинг...

Касалхонада кўрилган дастлабки чоралар кор қилмади. Гўё, қизни даволашнинг бошқа чораси йўқдек. Бироқ, Даврия ҳаётдан умидини узмади, унинг врачларга ишончи зўр эди. Врач Нуриддин Бойматов беморни синчиклаб ўргангач, операция қилишдан бошқа илож қолмаганлигини айтди. Лекин, кўп қон йўқотиб ҳолдан кетган беморни операция қилиш мушкул иш, албатта. Бундай вазиятда хирург ниҳоятда моҳир, чаққон бўлиши шарт, аксинча, у бемор умрига зовол бўлиши мумкин. Нуриддин Бойматов тажрибали, билимдон хирурглардан. У ўзига ишонгандан ҳам оғир касални операция қилишга қарор берди.

Операция куни яқинлашди. Ниҳоят, Даврияни операция столига олишди. Тез орада турли асбоблар ишга тушди. Ҳаёт учун кураш узоқ давом этди... Оқибат натижада операция муваффақиятли чиқди, Даврия ҳаёти сақлаб қолинди. Ҳозир Даврияning руҳи енгил, кундан-кун соғайиб боряпти. Қиз ва ота-она врач Бойматовдан жуда-жуда миннатдор.

Нуриддин Бойматов 11 йилдан бери олижаноб иш билан банд. Шу давр ичида у 3 мингга яқин операция қилиб, кўп кишиларни ўлимдан қутқарди. Шунинг учун ҳам Янгийўл шаҳар аҳолиси шаҳар касалхонасининг хирурги Бойматовни ҳурмат қилади.

Врач Бойматов халқ ҳурматига яраша янада яхшироқ ишлаш учун бутун куч-ғайратини сарфлаяпти.

Ш. АЙРАПЕТЯНЦ.

Урганчда семинар-кенгаш

Етти йилликнинг учинчи йилида Хоразм областида 1030 тонна пилла етиштиришга, 1963 йилда эса бу соҳа бўйича етти йилликнинг охирига белгиланган даражага етишга аҳд қилинган.

Яқинда область ипакчилик идораси ҳузурида ўтказилган район ипакчилик бўлими агрономларининг 10 кунлик семинар-кенгаши областда пиллачиликни ривожлантириш масаласига бағишланган эди.

Семинар-кенгаш қатнашчилари область партия комитети лекторлар группасининг бошлиғи Р. Жуманиёзовнинг халқаро аҳвол, область ипакчилик идорасининг бошлиғи С. Нурматованинг «1961 йилда область пиллакорлари олдида турган вазифалар», бош агроном С. Отажоновнинг «Ипак қуртларини жадал усулда боқиш», старший агроном Н. Лаврованинг «Тутчиликни ривожлантириш» темаларида ўқиган лекция ва суҳбатларини мароқ билан тингладилар.

Семинар-кенгаш қатнашчилари Хонқа районидаги «Октябрь 40 йиллиги» ва «Ўзбекистон» колхозларида бўлиб, шу колхозларнинг тут плантацияларини ривожлантиришдаги бой тажрибаси билан танишдилар.

Д. МАТЖОНОВ.

МЕХАНИЗАЦИЯ ДАРАЖАСИ НЕГА ПАСТ?

Ўтган йил Тошкент темир йўлининг меҳнаткашлари ажойиб муваффақиятларни қўлга киритдилар. Улар юк ортиш 1960 йил планини муддатидан анча илгари бажариб, бешинчи марта СССР Йўллар министрлиги ва ВЦСПС нинг кўчма Қизил байроғини олишга муваффақ бўлдилар.

Паровоз ва тепловозлар, шунингдек юк вагонларидан фойдаланиш кўрсаткичлари яхшиланди. Темир йўлда вагонлар обороти планда кўрсатилганидан 10 соат тезлашди, вагонларнинг юксиз бекор туриб қолиши нормадагига нисбатан қарийб уч соат камайтирилди.

Лекин айрим станциялар ва базалар, саноат корхоналари ва ташкилотлардаги ношуд раҳбарларнинг айби билан юк ортиш-тушириш ишларини механизациялаш бениҳоя орқада қолиб келмоқда. 1960 йилда юк ортиш-тушириш ишларини механизациялаш даражаси фақат 56 процентга етди, холос. Темир йўл паркларида электр кранлари, автопогрузчиклар кўпайган бўлса-да, бироқ уларнинг қувватидан тўла фойдаланилаётгани йўқ. Ваҳоланки, 1960 йилда ана шу ишлар учун давлатнинг 3,5 миллион сўм маблағи сарфланган эди.

Халқ хўжалиги юкларини вақтида ташиб бериш учун энг аввал юк ортиш-тушириш ишларини механизациялаштириш, станция ва разъездларда, шунингдек омборлардаги темир йўл тармоқларида ётган юкларни тезроқ ташиб олиш керак. Лекин на темир йўл ходимлари, на юк эгалари вагонларни тезроқ бўшатиш, юкларни барвақтроқ ортиб жўнатиш тўғрисида жон куйдирадилар. Ишчи кучлари кўп бўлган айрим станция ва юк ҳовлиларида тунги сменалар ташкил этилган эмас. Шу кеча-кундузда ҳам Тошкент магистрали темир йўл тармоқларида бир ярим мингдан то икки мингтача вагон юки туширилмай бекор туриб қолмоқда. Қурилиш ва айниқса савдо ташкилотлари, саноат корхоналарининг раҳбарлари юк ортиш-туширишни тезлатиш давлатнинг жуда катта маблағини тежашини яхши биладилар-у, лекин ишни пайсалга сола берадилар. «Узглавторгмаш»га қарашли ташкилотларнинг вагонларни тезроқ бўшатиб бериш тўғрисида кам ўйлаётганликлари ва шу билан давлатнинг жуда кўп маблағининг беҳуда исроф бўлаётгани ҳеч кимни ташвишга солмаётир.

Тўйтепа, Красногвардейск, Зарафшон, Серово ва бошқа жуда кўп темир йўл станцияларига борсангиз бинокорлик материаллари, кўмир, ўтин, минерал ўғит, дон ва бошқа халқ хўжалиги юкларининг тоғ-тоғ бўлиб ётганлигини кўрасиз. Ана шу юкларнинг кўпи «Ўзбекбирлашув» ва қурилиш ташкилотларига қарашлидир.

Хўш, нега бу юклар белгиланган вақтда ташиб олинмаётир? Гап шундаки, ана шу станция ва омборларда юк ортиш-тушириш ишлари механизациялаштирилмаган. Ҳатто қум-шағал, минерал ўғитлар, ғишт сингари тушириш қийин бўлган материаллар ҳам қўл кучи билан туширилаётир. Саноат корхоналари шунингдек ташкилотларнинг кўплаб штраф тўлаётганликлари ҳам механизация даражасининг пастлигидандир. Ахир, бултур Каттақўрғон ёғ экстракция заводи (директори ўртоқ Лакомов) 130 минг, «Узглавторгмаш»нинг Самарқанд бўлими (директори ўртоқ Шчербань) юз минг сўм, Қўқондаги 1-пахта тозалаш заводи (директори ўртоқ Муҳаммаджонов) қарийб юз минг сўм штраф тўлаганликларини нима деб тушунса бўлади? Бу корхоналарнинг раҳбарлари ўз территорияларига олиб кирилган вагонларни вақтида бўшатиб бермаганликлари учун шу қадар кўп штраф тўлаганлар. Бултур Тошкент темир йўли бўйича 12 миллион сўм штраф пули тушди. Бу маблағлар турли саноат корхоналари ҳамда қурилиш ва савдо ташкилотлариникидир. Улар бу маблағни юк ортиш-тушириш ишларини механизацияга сарфлаганларида давлат жуда катта наф кўрган бўлур эди.

Темир йўлчилар юк ортиш-тушириш ишларини механизациялаш ишини яхшилашга қўлларидан келган ҳамма ёрдамни берадилар. Шу билан бирга биз корхона ва ташкилотларнинг раҳбарларига: ўзингизга қарашли юкларни тезроқ ташиб олинг, вагонни барвақтроқ бўшатиб беринг деб даъват қиламиз. Юк ортиш-тушириш ишларини қанча кўп механизациялаштирсак, халқ хўжалиги юкларини шунчалик тез ташиб берамиз, етти йиллик режаларининг тезроқ амалга ошишига муносиб ҳисса қўшган бўламиз.

И. ХЎЖАЕВ,
Тошкент темир йўлининг юк ташиш хизмати бўйича бошлиғи.

ТИНЧЛИК ЕНГАДИ

(ШЕЪРЛАРГА ОБЗОР)

Тинчлик — лаблардаги табассум, кулги, мевалар сеп ёйган бозор. У — қояларда тошларни тешиб, илдиз отиб ўсаётган азим қарағайдек бақувват. Тинчлик — қон томирдек қалбга туташиб, инсон билагига куч-қувват бағишлайди. Тинчлик — совет кишиларининг алвон байроғи, унинг дастасида миллион-миллион тинчликсевар кишиларнинг қўллари пайванд.

Барча тинчликсевар инсоният қатори совет кишилари ҳам Куба Республикасига қарши Америка қуролли агрессия тайёрлаётганлиги тўғрисидаги хабарни эшитиб дарғазаб бўлдилар. Куба устида қора булутлар пайдо бўлган шу кунларда Совет мамлакатининг ҳамма қисмида Куба революцияси билан бирдамлик юзасидан митинг ва йиғилишлар ўтказилмоқда. Йигит ва қизлар, кексалар, оналар, опалар куба халқининг ғалабаларини ҳимоя қилишни қатъий ёқламоқдалар.

Республикамизнинг турли томонларидан келаётган кўплаб хат-хабар, шеърлар ҳам ана шуларга ҳамоҳанг жаранглайди. Уларнинг авторлари — ишчи, хизматчи, олим, инженер, оддий пахтакорлар, уруш жароҳатлари қалбида ҳали битмаган кекса оналардир. Улар америкалик мустамлакачиларнинг жиноий ҳаракатларига бутун совет халқи билан, бутун прогрессив инсоният билан биргаликда лаънат ўқийдилар. Совет армияси сафларида хизмат қилаётган **Хуррам Бобоқулов** ўзининг «Яшасин тинчлик», фарғоналик **Эрмамат Нурматов** «Оқ йўл, Куба!», бухоролик **Бобоқул Ҳошимов** «Қўлингни торт» шеърларида оғир синов ва машаққат рўй берган пайтда ҳам руҳсизланмаётган қаҳрамон халқни қўллаб-қувватлаётган кишилар сафида эканликларини ифтихор билан билдирадилар. Фарғоналик шоир ўз шеърини қуйидаги мисралар билан тугатади:

«Оқ йўл, қутлуғ курашга бел
боғлаган мард Куба,
Нурли истиқболингга бахт-фароғат
эгизак.
Қора тун орқасидан кумуш тонг
отганидай,
Ҳар хонангга зафаринг меҳмон
бўлиши бешак».

— Менинг, — дейди Мари шаҳридан бизга хат юборган солдат **Х. Маматқулов**, — авжи навқиронлик пайтим. Шунинг учун ҳам мустамлакачилар зулми остида қолган ўсмир йигит-қизларнинг мусибатига кўпроқ қайғираман. Маматқулов узоқдаги дўстларига бўлган илиқ ҳис-туйғуларини шеърий сатрларда ифодалайди.

Жанглар тугар, тупроғинг озод
Гул-чаманга тўлар диёринг.
Хурмоларнинг тагида сен ҳам,
Субҳидамлар қучасан ёринг.

Редакциямизга кекса боболар, меҳрибон оналар номидан келаётган хат-хабарлар айниқса ҳаяжонлидир. Фарғона область, Куйбишев районидаги Киров номли колхоз аъзоси, кўп болали она **Робихон Абдуллаева**нинг «Она истаги» сарлавҳали мактубида тинчлик истовчи миллионлаб оналаримизнинг янгроқ овози ўз ифодасини топган.

Туркман, тожик, қорақалпоқ, уйғур тилларида келаётган қаҳр-ғазаб, хайрихоҳлик хат-хабарлари, шеърларда Куба, Конго, Жазоир меҳнаткашларининг дўстлари нақадар кўплиги таъкидланади. Шундай экан, тинчлик иши, албатта ғалаба қилади.

Янги магазинлар

Уйчи районининг марказида дон, болалар учун кийим-кечак, китоб ва маданий моллар сотадиган магазинлар қурилди. Шунингдек, РТС қошида, Буяғон ва Жийдакапа қишлоқларида ҳам озиқ-овқат ҳамда саноат моллари магазинлари ишлай бошлади.

М. Махамадалиев.

ЁҒ ДАРЁСИ

ЛЕНИНСК. («Қизил Ўзбекистон» мухбири). Ёғ-экстракт заводида чиқиндиларда ёғнинг қолиб кетишини кескин камайтириш ҳисобига қўшимча равишда 174 тонна ёғ олинди. Маҳсулот таннархи 650 минг сўмга камайтирилди.

Бу ерда техникани тараққий эттириш, кўп меҳнат талаб қиладиган ишларни механизациялашга қаратилган ташкилий-техникавий тадбирлар изчиллик билан амалга оширилмоқда. Заводда икки бригада, шелуха-сепаратор бўлими ва буғ етказиб бериш цехи коммунистик меҳнат коллективи номини олиш учун курашмоқда.

ЛЕКЦИЯ ВА СУҲБАТ

Яқинда Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Тарих ва археология институти бошланғич партия ташкилотининг йиғилиши бўлиб ўтди. Йиғилиш республикада биринчи бўлиб сиёсий ва илмий билимлар тарқатувчи жамиятнинг институт группаси фаолиятини муҳокама қилди.

Докладчи группа раиси, тарих фанлари кандидати ўртоқ Л. Убайдуллаев жамият аъзолари бўлган институт ходимлари лекция пропагандасини кучайтиришда яхши натижаларга эришганликларини мамнуният билан қайд қилди. Улар область марказлари ва районларда турли темаларда 360 дан ортиқ лекция ўқидилар. Орджоникидзе районидаги «Қизил Ўзбекистон» колхозида Маданият университети ташкил қилишда ёрдам бердилар ва машғулотларида актив қатнашиб турдилар.

Шунингдек, жамият аъзолари марказий ва маҳаллий газеталарда тарих, археология ва бошқа темаларда 30 дан ортиқ мақола эълон қилдилар.

Йиғилишда сўзга чиққан институт ходимлари Х. Абдураҳмонов, ва В. И. Шаповаленко ўртоқлар ўзбек тилида лекция ўқувчи малакали лекторлар тайёрлашга етарли аҳамият берилмаётганини танқид қилдилар, Ўзбекистон тарихи юзасидан жойларда тез-тез лекциялар ўтказиб туриш зарурлиги ҳақида фикр билдирдилар.

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг корреспондент аъзоси, тарих фанлари доктори Р. Набиев идеология соҳасидаги муҳим вазифалар ҳақида гапирди.

Р. ИНОҒОМОВ.

МАШИНА ТУФАЙЛИ

Пахтачилик бизга ота касб. Бир неча йил қўлда пахта тердим. Астойдил меҳнат қилиб, олган мажбуриятимни ҳар йили тўла ва ошириб бажардим. Менга ўз колхозимиздаги ва қўшни колхозлардаги теримчилар билан тез-тез учрашиб туришга тўғри келарди. Ҳар учрашганимизда ўз тажрибаларимизни ўртоқлашардик, фикр алмашишардик, тонна-тонналаб пахта терганлигимизни, етиштирилган мўл ҳосилни тезроқ йиғиб-териб олишга муносиб ҳисса қўшаётганлигимизни айтишиб қувонишардик.

Биз қўлда кўп пахта терганимиз ва тераётганимиз учун ҳар қанча қувончга ҳақли эдик. Ахир, бу тонналар килограммлардан, килограммлар граммлардан ҳосил бўлишини, граммларни ҳосил қилиш учун бир неча марта бел букишга тўғри келишини кўз олдингизга келтиринг-а! Кўп марта эгилишга фақат темир чидаши мумкин. Биз — инсонку! Ҳар қандай бардош бермайлик бел толарди, қўл чарчарди, тизза қувватсизланарди. Бу ҳақда дугоналаримиз билан ҳасратлашмаган бўлсак ҳам, қўл терими анча чарчатиб қўйганлигини юзларимиздаги аломатлардан сезиб олардик.

Бунинг устига, пахта етиштириш йил сайин кўпайяпти, ҳосилдорлик ошяпти, майдон кенгайяпти. Кўпминг килограммчилар сафи қанчалик кўпаймасин, улар ваъдаларининг устидан чиқиш учун қанчалик чидам билан ишламасин «оқ олтин»ни ёғингарчиликка қолдирмай йиғиб-териб олиш қийин. Демак, қўл терими билан ҳеч қаёққа бориб бўлмайди. Ўзбек пахтакорларининг дўсти, қадрли Никита Сергеевич Хрущев буни кўп марта кўрсатиб ўтди, теримчиларни машаққатли меҳнатдан озод қилиш учун теримни кенг кўламда машиналаштириш зарурлигини доим таъкидлаб келди. Ҳаёт ҳам шуни талаб қилиб қолди.

Бир вақтлар терим машиналарига иккиланиб қараш майллари бўлганлиги ҳали-ҳали эсимда. Лекин моҳир механик-ҳайдовчилар уларнинг фикрини чиппакка чиқардилар. Терим агрегатлари уста қўлларда жуда яхши ишлай олишини, машина пахтакорнинг энг яқин дўсти эканлигини амалда кўрсатдилар. Чинозлик Турсуной Охунова, поплик Мелиқўзи Умрзоқов, Ўрта Осиё машина-синаш станциясининг механизатори Валентин Тюпко бу соҳада ҳаммага намуна бўлдилар. Машина териминннг бу азаматларига Социалистик Меҳнат Қаҳрамони деган юксак унвон берилди.

Машина терими қаҳрамонларининг иши менинг ҳам ҳавасимни ошириб юборди. Турсуной Охунованинг хотин-қизларни терим машиналарини бошқаришни ўрганишга этган даъвати менга далда берди. Мен 1959-1960 йил қишида механик-ҳайдовчилар тайёрлаш курсига кириб ўқидим. «ХВС-1,2» маркали терим машинасини бошқаришни ўргандим, ҳосили машинада териладиган ерни баҳорда ўзим танладим, звенога раҳбарлик қилишни сусайтирмаганим ҳолда бу ерларга чигитни ўзим экдим, ғўза қатор ораларини ўзим ишладим. Бу эса, ернинг паст-баландлиги, ҳосилнинг етилиши билан яхши танишиб олишимга имкон берди. Биз ғўза баргини сунъий тўктириш учун дори сепишга 13 сентябрда киришдик. Барг бир ҳафта ичида яхши тўкилди. 20 сентябрда ўз машинамга ўтирдим.

Тўғри, дастлабки кунларда ҳосилни машинада теришда баъзи қийинчиликларга дуч келдим. Бу—тажрибасизлигим орқасида юз берди. Лекин тажрибали механизаторлардан ўрганиб, бу камчиликларни аста-секин йўқота бордим. Машина билан кунда 6-7 тоннага етказиб «оқ олтин» тердим. Мавсум давомида ўз машинамнинг бункеридан 220 тонна пахта тўкдим. Шундай қилиб механизаторларнинг 1960 йил август ойида бўлиб ўтган республика кенгашида олган мажбуриятимни 20 тонна ошириб бажардим.

Звеномизда пахтачилик ишлари комплекс механизациялаштирилганлиги туфайли деҳқончилик маданияти анча ошди. Прогрессив усуллар кенг қўлланилди. Бу эса ўтган йил баҳорда об-ҳавонинг ноқулай келиши туфайли юз берган қийинчиликларни енгиш имконини берди. Ҳамма майдонларда пахтадан мўл ҳосил етиштирилди. 32 гектар ернинг ҳар гектаридан 75 центнердан пахта топширдик. Бу ҳосилнинг асосий қисми ёғингарчилик бошлангунча йиғиб-териб олинди. Шу сабабли пахтанинг 90 процентдан кўпроғи биринчи сортга ўтди.

Машина бизга иқтисодий жиҳатдан ҳам ютуқлар келтирди. Биз пахтани ҳар йилдагидан ҳам арзон етиштирдик. 1959 йилда звеномизда бир центнер пахта етиштиришга 159 сўм пул ва 5,5 тадан меҳнат куни сарфланган бўлса, 1960 йилда 120 сўм пул ва 2,5 тадан меҳнат куни сарфланди, ҳосилнинг асосий қисми машинада териб олинганлиги натижасида йиғим-теримда бир неча минг сўмни тежаб қолдик. Шу сабабли колхозчиларга кўпроқ ҳақ тўланди.

Ўтган йилги ютуқларимиз бизни заррача мағрурлантирмайди, балки янги меҳнат зафарларига отлантиради. Мен КПСС Марказий Комитети январь Пленумининг қарорига жавобан 1961 йилда «ХВС-1,2» маркали терим машинасида 300 тонна «оқ олтин» териб бериш мажбуриятини олдим. Звеномизнинг ҳам мажбурияти катта. Биз 32 гектар ернинг ҳар гектаридан 80 центнердан ҳосил етиштиришга аҳд қилдик.

Биз бу юксак мажбуриятимизни амалий иш билан мустаҳкамламоқдамиз. Ҳаммамиз партия XXII съезди шарафига меҳнат вахтасида туриб ишлаётирмиз. Барча пахта майдони чуқур шудгор қилиб қўйилди. Ҳайдашдан олдин ҳар гектар ерга 10 тоннадан гўнг солинди. Шу кунларда ерларнинг шўри ювилмоқда, яхоб берилмоқда. Баҳорда экиш олдидан ва экишдан кейин ерга солиш учун далага гўнг ташиб чиқарилаётир. Бошқа қишки агротехника тадбирлари ҳам кўриляпти.

Ободон ДЎСОВА,
Шовот районидаги Киров номли колхознинг звено бошлиғи ва механик-ҳайдовчиси. Социалистик Меҳнат Қаҳрамони.

Қоракўл районидаги «Октябрь» колхози баҳорга пухта тайёргарлик кўрмоқда. Колхоз чигитни уяларга белгиланган миқдорда экадиган 15 та янги сеялка сотиб олди. СУРАТДА: колхоз механиги Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Тангри Жумаев (чапда) ва колхоз раисининг механизация бўйича ўринбосари Бақо Мукаррамов янги сеялкаларни қабул қилиб олишмоқда.

А. Рогочий фотоси. (ЎзТАГ фотохроникаси).

Пахта далаларида

Андижон районидаги Карл Маркс номли колхознинг Ҳожи Отахонов бошлиқ бригадаси аъзолари ҳар гектар ерга 20 тоннадан, жами 1400 тонна маҳаллий ўғит жамғариб, гўнгхоналарда чиритмоқда.

Р. Эминов.

* * *

Ленин районидаги Сталин номли колхоз механизаторлари шу кунларда КПСС XXII съезди шарафига меҳнат вахтасида туриб ишламоқдалар. Улар қишлоқ хўжалик машиналарини ремонт қилишда кундалик топшириқни анча ошириб бажаришга муваффақ бўлмоқдалар.

Р. Холматов.
Ф. Неъматов.

* * *

Пойариқ районидаги Карл Маркс номли колхозда деҳқончилик маданиятини ошириш юзасидан кенг кўламда тажриба ўтказилмоқда. Механизаторлар 1500 гектар майдондаги ғўзапояни йиғиштириб олмай, ерни чуқур ағдариб ҳайдадилар.

С. Қоржавов.

Рассом ва замонавийлик

Биронта бадиий виставка очилишини ҳамма вақт орзиқиб кугасан, кишн: уни кўргинг, янгиликларни тезроқ билгинг, муваффақиятлар билан қувонгинг келади. 1959 йил Москвада бўлиб ўтган ўзбек санъати ва адабиёти декадасидан сўнг республика рассомлари яратган асарларга бағишлаб Тошкент Офицерлар уйида очилган виставкага шу ўй билан бордик.

Умидларимиз пучга чиқмади. Виставка мазмундор эди. Бу ерда Ўзбекистон рассомларининг энг яхши асарлари тўпланган эди.

Виставкадаги асарлар аввало бой тематикаси ва жанрининг хилма-хиллиги билан кўзга ташланади. Бу асарлар улуғвор давримизнинг, серзавқ ҳаётимизнинг, ижодий меҳнатимизнинг бадиий ифодаси эканлиги билан томошабинни қувонтирди. Замондош рассомларимиз учун коммунизм қураётган совет кишиларининг тўлақонли образини яратишдан, жаҳонни ҳаяжонга солаётган буюк давр воқеаларини ёрқин ишонарли бадиий ифодалашдан ҳам кўра муҳимроқ ва масъулиятлироқ вазифа борми, ахир. Зотан биз «Рассом ва замонавийлик» дейиш билан ижод ва ҳаёт узвий боғлиқ эканини таъкидлаймиз, санъат асарларининг темаси ва образлари даврга ҳамнафас бўлсин ва уларда кишиларимизнинг фикр-ўйлари, меҳнатлари, замона ғоялари акс этсин деб таъкидлаймиз. Рассомлар ижодининг актуаллигини ва ижтимоий-сиёсий аҳамиятини белгилайдиган энг муҳим шарт шудир.

Шунингдек санъат асарининг асосий ғояси юксак бадиийлик билан, содда ва ишонарли ифодалансагина инсон дидига таъсир этади, уни ҳаяжонга солади. Бу проблема бизнинг кунларда алоҳида аҳамиятга эга. Коммунистик партия етакчилигида қаҳрамонлик мўъжизаларини кўрсатаётган совет халқининг кундан-кунга ўсиб бораётган юксак онглилиги, совет кишисининг янгича маънавий қиёфаси — булар шу қадар буюк ва тарихда мисли кўрилмаган воқеа-ҳодисаларки, уларни санъат асарларида муваффақиятли акс эттириш учун рассом юксак бадиий маҳорат ва эҳтирос билан ишлаши керак.

Ўзбекистон рассомлари шундай машаққатли меҳнат, узоқ изланишлар самараси бўлган ва кишини ҳаяжонга соладиган талайгина асарлар яратган.

Портрет жанрида бу яққол кўринади.

Рассом Р. Аҳмедовнинг дурустгина ишланган хилма-хил портретлари бор. Бироқ унинг ҳамма портретларини мазмунан чуқур ва етук деб бўлмайди. Бунинг боиси Р. Аҳмедовнинг ўз қаҳрамонлари натурасини билмаслигида, яхши англамаслигида ёки маҳоратининг етишмаслигида эмас, балки рассомнинг портрети чизилаётган кишига ортиқ даража маҳлиё бўлиб қолишида ва унинг характерини ишонарли, ёрқин ифодалаш ҳақида бош қотирмаслигидадир. Бригадир аёл, колхозчи жувон, сут соғувчи — буларнинг ҳаммасини рассом композицион — жанрли портрет формасида ишлаган ва уларга «Иш устида» деб ном берган. Автор ҳар бир асарда қаҳрамонларнинг ҳар бирига хос психологик ҳолатни акс эттиришга астойдил ҳаракат қилган. Кўп ўринда рассом ўз мақсадига эришган, авторга образни тасвирлаш воситасидан кўра натуранинг муваффақиятли танланиши кўпроқ қўл келган. Бригадир аёлнинг салобати, вазминлиги ва ўз куч-қудратига ишончи ёки сирдарёлик қизнинг мулойимлиги, латофати яъни характерига хос хусусияти бир оз бўрттирилган, холос.

Р. Аҳмедов—ўз ижодига талабчан рассом. У образни чуқур ва тўлақонли қилиб тасвирлаш, унинг таъсир кучини оширишга интилади, шунга мос воситалар, бўёқлар излайди. Механизатор портрети бу жиҳатдан характерлидир.

Бу портретда характернинг ички ривожи, инсоннинг маънавий фазилатлари ташқи факторлар ва деталларни қўпол суратда мажбуран тасвирлаш орқали эмас, балки бадиий бўёқларда талқин қилишда ифодаланган.

Бу фазилатни рассомлардан А. Абдуллаев ва Т. Оганисовлар чизган энг яхши портретларда ҳам кўрамиз.

А. Абдуллаевнинг асарлари орасида «Кампир ва невара» деб аталган композицион портрет ва ёзувчи Яшин портрети алоҳида диққатга сазовор. Бу икки асар республикада хизмат кўрсатган портретчи ижодида янги босқичдир. «Кампир ва невара» картинаси самимийлиги, дилраболиги билан кишини ҳаяжонга солади. Бунга автор бадиий шакл ва мазмунни моҳирона уйғунлаштириш билан эришган.

Рассом портретда ҳаётга эндигина қадам қўяётган қизча билан кексайиб қолган аёл образини тасвирлаб, абадий ўсиш, ўзгариш, тараққиётда бўлган мангу навқирон ҳаёт ҳақида мадҳия айтаётгандай, шу ҳаёт ҳақида гўзал қўшиқ куйлаётгандай туюлади. Портретнинг салобатли турғун композицияси, расмнинг равон ритми, мулойим илиқ колорит, шунингдек, ботаётган қуёш нурларидан олтинланган куз пейзажи — булар барчаси картинага катта эмоциональ таъсир кучи бағишлаган.

Ёзувчи Яшин портретини яратишда рассом бошқа услуб қўллаган: образ характерини, чуқур психологик умумлашмаларда очишга ҳаракат қилган ва муваффақиятга эришган.

А. Абдуллаев яратган бир қатор ёзувчи портретлари орасида Яшин портрети ўзининг чуқур мазмундорлиги билан ажралиб туради. Портретга диққат билан разм солсангиз, аллақандай ишлар режасини тузаётиб чуқур ўйга толган, ўз фикр-туйғуларига ҳаяжон билан қулоқ солаётган, ҳаётга ижодий муносабатда бўлаётган кишини яққол тасаввур қила оласиз

Виставкага Т. Оганисовнинг ҳайкалтарош Макаровга бағишланган портрети қўйилган. Бу, рассомнинг «Совет кишисининг характери» деб аталган асарлари сериясидан дастлабки портретдир. Санъаткор жиддий ва масъулиятли ишга киришган. Серияни бошловчи асар — унинг тўғри йўлдан бораётганлигини кўрсатади. Т. Оганисов ўз асарини икки кўзидан ва ўнг қўлидан ажралган ҳайкалтарошга бағишлаб совет кишисининг ҳар қандай машаққатли аҳволда ҳам сўнмайдиган ижодий ғайрати, шижоатини улуғлайди.

Замондошимиз ва замонавийлик темасини портрет жанрида яратиш — бу катта проблеманинг бир қисмидир. Замонавийлик темасини талқин қилиш вазифаси сюжетли-тематик тасвирий санъат тараққиёти билан узвий боғлиқдир. Кишилар ўртасидаги муносабатларнинг энг чуқур, яъни нозик томонларини, жамият ҳаётидаги муҳим воқеа-ҳодисаларни, ифодалаш бобида тасвирий санъат жанрларининг биронтаси сюжетли-тематик картинадек улкан имкониятларга эга эмас.

Ўзбекистонда портрет жанридаги каби бу соҳада ҳам ёрқин бадиий «тил» топиш йўлида жиддий изланишлар қилинмоқда.

В. Жмакин ва В. Сосидовларнинг «Совет Ўзбекистони» номли уч қисмдан иборат йирик асари республикамиз санъати учун мутлақо янги ҳодисадир.

Ёш рассомлар монументал тасвирий санъат асари яратишга киришиб катта ва муваффақиятли иш қилганлар. Асарнинг «Ҳозирги Ўзбекистон» деб аталувчи марказий қисми, «Революция жанглари» ва «Қаҳрамонларга шон-шарафлар» деб номланган ён қисмлари томошабин кўзи ўнгида улуғвор тарихий эпопеяни гавдалантиради. Тасвир воситаларининг маълум даражада номувофиқлиги асарнинг яна ҳам салобатли ва мазмундор бўлишига монелик қилган. Айниқса ён томонлардаги полотнолар композициясининг тарқоқлиги, кўп планлилиги ва тасвир воситаларининг заифлиги билан кишининг ғашини келтиради.

Виставка қатнашчилари бўлган рассомларнинг кўпчилиги ўз асарларида ижтимоий аҳамиятга эга бўлган темаларни кўтариб чиқишга, давримизнинг улуғвор воқеаларини куйлашга, совет кишисининг қаҳрамонлик образини ҳаракатда, кураш шароитида кўрсатишга интилганлар. В. Зеликовнинг «Яшил олов йўли», Г. Улькониннг «Изловчилар». Р. Викониннг «Газопроводчилар» картиналари шулар жумласидандир.

Ҳозирги вақтда тематик тасвирий санъат жанри олдида образнинг чуқур психологик моҳиятини, унинг ҳар бир ҳатти-ҳаракатини ишонарли талқин этишдек муҳим вазифалар туради.

Сюжетли-тематик асарлар орасида М. Саидовнинг «Дўстлар» ва «Дугоналар» деб аталган картиналари ажралиб туради. Бу асарларнинг қаҳрамонлари болалар, ўқувчилар эканлигини алоҳида қайд этиш керак. Рассомнинг янги темага мурожаат қилганлиги яхши. Бироқ янги темага, монанд бадиий «тил», янгича бадиий воситалар изланиши керак эди. Афсуски шундай бўлмаган.

Замонавийлик ва уни бадиий талқин этиш масалалари манзара жанрининг усталарини ҳам ҳаяжонга солмоқда. Уларнинг асарларида индустриал манзарани беришга интилиш зўр. Рассомлар бу манзараларни совет кишисининг ижодий меҳнати туфайли ўзгариб, равнақ топаётган ўлкамиз қиёфасида тасвирлаганлар.

Рассомлардан П. С. Панзюкин ва К. К. Богодуховларнинг оқиқ кўмир конлари темасидаги манзаралари, Н. Пудовкиннинг «Бекобод цемент заводи», Б. Бренскихнинг «Бурғилаш минораси», қорақалпоқ рассоми Ф. Мадгазиннинг манзаралар серияси, Э. Калонторов, В. Петров ва Ғ. Шпальскийнинг Ангрен манзаралари шундай асарлардир.

Ўзбекистон ССР халқ рассоми Н. Г. Қараханнинг манзараларида замонавий тема яхши акс эттирилган.

Қарахан табиат образини ҳамма вақт инсон билан боғлиқ ҳолда тасвирлайди. Рассом асарларида инсон фаолияти бўрттириброқ кўрсатилган. Бу яхши чиққан. Унинг «Тоғ бағридаги завод» манзараси бунга мисолдир.

Ўзбекистон ССР халқ рассоми Ў. Тансиқбоевнинг янги манзаралари кўзни қувонтиради. У табиат образини меҳнат темаси билан боғлаб тасвирлайди. Рассом Ўзбекистонда бу услубни биринчи илгари сурган. Унинг асарларидаги бадиий воситалар ва услублар ўзининг соддалиги ва ёрқинлиги билан, далиллиги ва оригиналлиги билан кишини ҳайратда қолдиради.

Замонавийлик масаласи санъатимиз тараққиётининг асосий йўлидир. Бу йўл санъаткорлардан халқ ҳаёти билан узвий боғлиқ бўлишни талаб этади.

Л. ШОСТКО,
Ўзбекистон рассомлар союзининг референти.

САЛОМАТЛИК САРОЙИ

Тошкентнинг обод ва серқатнов Шота Руставели кўчасида кунгакка қараб турган кўп қаватли, бир-бирига ўхшаш бинолар пойтахтимизнинг азамат саноат корхоналаридан бири — Сталин номидаги Тошкент тўқимачилик комбинатининг шундай биқинида жойлашган. Бу бинолардан бири — тўқимачиларнинг Маданият саройи, иккинчиси эса Саломатлик саройи.

Бу сарой соҳибкорлари—оқ халат кийган шифокорлар ўз ишлари ҳақида гапиришни унча хуш кўрмайдилар. Чунки доктор аҳли одатда камтарин, камсуқум бўлади. Агар сиз пахтакорлардан ҳар гектар ердан неча центнердан ҳосил кўтарганини, механизатордан қанча пахта терганини, шофёр ёки учувчидан неча километр йўл босганини, қанча ёнилғи тежаб қолганини сўрасангиз, айтиб бериши мумкин. Лекин бирор врачдан «неча кишини ўлимдан қутқариб қолдингиз?» деб сўрасангиз елкасини қисади, холос. Чунки унинг иши ўлим билан олишиб, инсонни унинг чангалидан сақлаб қолиш билангина ўлчанмайди, балки кишини оғриқдан сақлашнинг ўзи ҳам олижаноб ишдир. Бунақаси эса кўп бўлади.

Медицина-санитария қисмининг бошлиғи доктор А. К. Камолов кўп қистовлардан кейин шифохона ҳақида баъзи фактларни айтиб берди. Шифохона 1932 йилда тўқимачилик комбинати қурила бошлаган пайтда ташкил қилинган. У вақтда 5 врач ва 25 ўринли касалхона бор эди, холос. Ҳозир бу шифохона республикамиздаги энг йирик даволаш муассасаларидан бири. Шифохонадаги 75 кабинетда 165 малакали врач ишлайди. 55 ўринли туғруқхона, 100 ўринли болалар касалхонаси ва поликлиника бор. Туғруқхонада ҳар кеча-кундузда ўнга яқин гўдак дунёга келади. Поликлиниканинг болалар бўлими Тошкент медицина институти болалар касалликлари кафедрасининг ўқув ва илмий-текширув базаси ҳисобланади. Йирик медик олимлар бу ерга келиб, медицинанинг турли соҳаларида консультациялар бериб турадилар.

Медицина-санитария қисми ходимлари ишчилар ўртасида касалликларнинг олдини олиш учун жонбозлик қиляптилар. Ҳар бир ишчининг соғлиғи врачлар назорати остига олинган, барча цехда медицина пункти ва махсус врач бор.

...Биз тўқимачиларнинг Саломатлик саройидан чиққанимизда кеч кириб, шаҳар нур қўйнида чўмила бошлаган эди. Лекин Саломатлик саройида энди иш бошлангандек меҳнат жўш ураётган эди.

М. ХУДОЙҚУЛОВ.

Чўчқачилик фермаларида

Надежда Грошова кўп йиллардан буён Тахтакўпир районидаги «Тахтакўпир» совхозининг чўчқачилик фермасида ишлайди. У Пардабой Ризамбетовга чўчқачилик билан шуғулланишни ўргатди. Тажрибали аёл раҳбарлигида ишлаган Пардабой ўзи севган касбнинг икир-чикиригача билиб олди.

Ўтган йили фермадаги чўчқалар сони 450 бошга етди. Пардабойнинг ўзи 10 бош она чўчқадан 380 бош бола олиб ўстирди. Моҳир чўчқабоқар бу йил ҳамма она чўчқаларни уч марта болалатиб, ҳар биридан 40 тадан бола олмоқчи.

С. ТОЖИМУРОДОВ.

* * *

Бўстонлиқ районидаги «Бўстонлиқ» совхози ўтган йили давлатга чўчқа гўштининг ўзидан 21 тонна етказиб берди. Ҳозир фермада 60 бош чўчқа боқиб семиртирилмоқда. Чўчқабоқар Анастасия Петровна Сергеенкова боқувга қўйилган ҳайвонларга силос, қанд лавлаги бериб парвариш қиляпти. Натижада чўчқаларнинг вазни 80-100 килограммга етиб қолди.

Б. ЙЎЛДОШЕВ.

ФЕРМА МЕХАНИЗАЦИЯЛАШМОҚДА

УРГАНЧ. (ЎзТАГ). «Пахтакор» колхозининг чорвадорлари етти йилликнинг иккинчи йилида яхши ишладилар. Давлатга уч йиллик топшириқ ҳажмида гўшт сотилди, сут, жун ва бошқа чорвачилик маҳсулотлари етиштириш юзасидан олинган социалистик мажбуриятлар ортиғи билан бажарилди. Колхоз чорвадорлари қўлга киритилган муваффақиятларни мустаҳкамлай бориб, гўшт ва сут етиштиришни кўпайтиришнинг янги резервларини қидириб топмоқдалар. Ҳозирги вақтда фермаларда механизация жорий қилинмоқда. «Арча» типидаги сут соғиш майдончаси жиҳозланди. Бу эса сут соғувчиларнинг ишларини анча енгиллаштириш имконини берди. Соғиб олинаётган сутнинг миқдори бир ярим баравар ошди. Колхоз чорва моллар учун ем-хашак тайёрлаш ишларини тезлаштирадиган янги машиналар сотиб олди.

Кўпгина хўжаликлар «Пахтакор» колхозининг чорвадорларидан намуна олмоқдалар. Областдаги 150 колхозда сут соғадиган майдончалар жиҳозланиб, чорва молларни парвариш қилишда яқинда сотиб олинган хилма-хил техникадан фойдаланилмоқда.

ТАНҚИД ВА ТАҚРИЗ

КУТИЛГАН КИТОБ

Ўзбекистон ССР Давлат нашриёти ўртоқ К. Комиловнинг «Колхоз хўжалигини ривожлантиришда қишлоқ Советларининг роли» деган китобини нашр этди.

Китобнинг характерли хусусияти шундаки, автор Ўзбекистон қишлоқ Советларининг колхоз хўжалиги барча соҳаларини ривожлантиришга қаратилган иш тажрибаларини ҳар томонлама ўрганиб, чуқур анализ қилишга ва шу асосда уни умумлаштиришга интилган.

В. И. Ленин жойлардаги тажрибаларни энг чуқур ўрганиш ва уни ёйиш ниҳоятда катта аҳамиятга эга эканлигини бир неча бор айтган эди.

«Биз шунга аминмизки,—деган эди В. И. Ленин 1922 йил 31 октябрда Бутунроссия Марказий Ижроия Комитетининг сессиясида сўзлаган нутқида,—бизнинг революциямиз чинакам муваффақиятларга эришган экан, бунга бизнинг айнан жойлардаги ҳокимиятга, жойларнинг ўз тажрибасига ҳамиша энг катта эътибор бериб келганимиз сабаб бўлди».

Автор китобида Коммунистик партиянинг Советлар системасини ривожлантириш ва уни мустаҳкамлашдаги ролини, давлат ҳокимияти маҳаллий органлари ишининг ташкил этилиши ва унинг формаларини яхши талқин этган. У қишлоқ Советларининг омма билан алоқаларини, КПСС XX ва XXI съездлари тарихий қарорлари асосида Совет демократиясини янада ривожлантириш ва Советларнинг компитенцияларини кенгайтириш каби масалаларни қишлоқ Советлари ҳаётидан олинган жуда бой материаллар билан кўрсата билган.

Китобнинг дастлабки I, II, III бобларида автор қишлоқ Советларининг коммунистик жамият қуришдаги роли, Ўзбекистондаги қишлоқ Советларининг колхоз хўжалигини ривожлантиришдаги ташкилотчилик ишларини кўрсатиш билан бирга, сессиянинг ҳуқуқий форма сифатдаги ролини ҳам кўп ҳужжатлар ва фактлар асосида баён қилади.

Колхоз хўжалигини ривожлантиришда қишлоқ Советлари доимий комиссияларининг роли ва вазифалари китобнинг IV бобида баён этилган. Бунда автор доимий комиссияларнинг аҳволи ва бу комиссияларнинг қишлоқ хўжалигини ривожлантиришдаги кундалик фаолиятини анализ қилади.

Китоб қишлоқда маданий-тарбиявий ишларнинг аҳамияти, унинг форма ва методларини талқин этиш билан тугалланади. Бу бобда автор қишлоқ Советларининг ва маданий-оқартув муассасаларининг КПСС XXI съезди тарихий қарорларини бажаришдаги ва республикамизда пахтачиликни ривожлантиришдаги ролини кўрсатиб ўтади.

Республикамиздаги қишлоқ Советларининг иш тажрибалари шуни равшан кўрсатадики, улар хўжалик ва социал-маданий қурилишнинг чинакам ташкилотчилари ва раҳбарларидирлар.

Ўртоқ К. Комилов китобининг шубҳасиз қимматли эканлигини таъкидлаб ўтар эканмиз, ундаги баъзи бир камчиликларни ҳам айтиб ўтишга тўғри келади.

Дастлаб шуни айтиш керакки, китоб асосан Тошкент ва Андижон областлари материаллари асосида ёзилган. Республикамизнинг бошқа областлари ва Қорақалпоғистон АССР маҳаллий Советларининг иш тажрибалари китобда етарли даражада ёритилмаган.

Китобнинг мундарижасида авторнинг депутатлар фаолиятини алоҳида боб қилиб бермаганлиги ҳам бизда эътироз туғдиради. Бизнинг фикримизча, автор қишлоқ Советлари депутатлари ва активларининг кўп қиррали ва кенг фаолиятини алоҳида бобда чуқур анализ қилиши керак эди.

Шуни ҳам айтиш керакки, Совет депутатларининг фаолиятлари фақат Советларнинг сессияларида иштирок этиш, доимий комиссиялар составига сайланиш билангина чегараланмайди. Аксинча, уларнинг фаолияти кенг ва кўп қирралидир. Агар депутатлар фақат сессияларда қатнашиш билан чегараланиб қолсалар, у ҳолда ўз сайловчиларидан ажралиб қолган, сайловчиларнинг эҳтиёжларини ҳисобга олмаган, уларнинг таклифи, талаби, мулоҳазасини тўғри ҳал қилиш қобилиятидан ожиз бўлиб қолган бўлур эдилар.

Республикамизда қишлоқ хўжалигига раҳбарлик қилишда ўз олдиларига қўйилган вазифаларни суст бажараётган қишлоқ Советлари ҳам оз эмас. Бунинг сабаби шуки, баъзи қишлоқ Советларининг ижроия комитетлари «Қишлоқ Советлари тўғрисидаги Низом»да берилган кенг ҳуқуқлардан тўла фойдаланмайдилар. Шунингдек, баъзи область ва район ижроия комитетлари қишлоқ Советларига суст раҳбарлик қиладилар. Ҳолбуки, қишлоқ Советларига юқори совет органлари кундалик оператив ва пухта раҳбарлик қилиб туришлари керак.

Бу муҳим масалаларни очиб бериш авторнинг эътиборидан четда қолган.

Китобда бир қанча мужмал иборалар, стилистик хатолар ҳам бор.

Юқорида кўрсатилган ва осонлик билан бартараф этиладиган айрим камчиликлар китобнинг галдаги нашрида тузатилиши керак. Бу китоб маҳаллий Совет ходимлари ва кенг китобхонлар учун фойдали асардир.

С. СУЛТОНОВ,
юридик фанлар кандидати.
У. АБДУСАЛОМОВ,
Х. МИЛТИҚБОЕВ,
Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Фалсафа ва ҳуқуқ институтининг илмий ходимлари.

Бу китобларни ўқидингизми?

Ўзбекистон Давлат нашриёти маҳаллий Советлар сайловига онд қуйидаги брошюраларни босиб чиқарди

Т. Аюбов — «Қишлоқ Советининг нотариал ҳаракатлари». 32 бет, тиражи 3000, баҳоси 2 тийин.

М. Қориев — «Қишлоқ Совети фаолиятида халқ маорифи ва соғлиқни сақлаш масалалари». 21 бет, тиражи 3000, баҳоси 2 тийин.

Д. Бородин — «Қишлоқ меҳнаткашларининг умумий йиғилишлари». 29 бет, тиражи 3000, баҳоси 2 тийин.

К. Комилов, М. Файзиев — «Қишлоқ Советларининг маданий-оқартув ишлари», 21 бет, тиражи 3000, баҳоси 2 тийин.

Н. Абубакиров — «Қишлоқ Советида меҳнаткашларни қабул қилиш ва уларнинг шикоятларини кўриб чиқиш», 21 бет тиражи 3000, баҳоси 2 тийин.

Ю. Богдасаров — «Социалистик қонунчиликни мустаҳкамлашда қишлоқ Советининг роли», 24 бет, тиражи 3.000, баҳоси 2 тийин.

КОЛХОЗ ҚУРИЛИШ БРИГАДАСИ

Амударё районидаги «Коммунизм» колхозида бундан 2 йил муқаддам доимий қурилиш бригадаси тузилган эди. Бригададаги ғишт терувчилар, сувоқчилар, бўёқчилар, дурадгорлар, электрикларнинг ҳаммаси колхозда етишиб чиққан кадрлардир.

Ўртоқ Бекчонов бошлиқ қурилиш бригадаси ишни энг зарур бўлган объектларни қуришдан бошлади. Аввало пилорама, тегирмон ва дала шийпонлари қурилди. Қишлоқ хўжалик машиналари сақланадиган гаражлар тартибга солинди.

Бригада ўз фаолиятининг иккинчи йилида бузоқхона, товуқхона, қуёнхона қурди. Электростанцияни қуриб ишга туширди. Ҳамма жамоат бинолари ва колхозчиларнинг уйлари радиолаштирилди.

Ҳозир ана шу қурилиш бригадаси аъзоларининг кучи билан бунёд қилинган 500 ўринли клуб, янги мактаб биноси, ошхона, меҳмонхона, туғруқхона ва бошқа кўркам бинолар колхоз қишлоғини янада чиройли қилиб юборди. Икки йил мобайнида бригада 20 дан ортиқ объектни қуриб ишга туширди. Бундан ташқари, 56 колхозчи оиласи билан янги уйларга кўчиб ўтди.

Бинокорлар «соз ва арзон бўлсин» деган шиор остида ишлашмоқда. Маҳаллий материаллардан ўринли фойдаланиш орқали улар ўз мақсадига эришаётирлар. Масалан, молхона қурилишига лойиҳада кўрсатилишича, 100 минг сўм сарфланиши лозим эди. Қурувчилар бригадаси молхонани муддатидан илгари битказди ва 50 минг сўмдан сал кўпроқ маблағ сарфлади. Бригада бошқа объектларни қуришда ҳам 200 минг сўмдан кўпроқ колхоз маблағини тежаб қолди.

Колхоз бинокорлари қишда ҳам қурилиш ишларини қизғин давом эттираётирлар.

И. МАДГАЗИН.

„Азиз кубалик дўстлар, биз сизлар билан биргамиз!“

РЕСПУБЛИКАМИЗ САНОАТ КОРХОНАЛАРИДА, КОЛХОЗ ВА СОВХОЗЛАРИДА БЎЛИБ ЎТАЁТГАН МИТИНГЛАРДА ШУНДАЙ ДЕЙИЛМОҚДА.

□ □ □

КУБАНИ АГРЕССИЯ ХАВФИДАН ҲИМОЯ ҚИЛИШ — АЙНИ ВАҚТДА УМУМИЙ ТИНЧЛИКНИ ҲАМ ҲИМОЯ ҚИЛИШДИР.

КУБАДАН ҚЎЛИНГНИ ТОРТ!

Ўзбекистон саноат корхоналарида, колхоз ва совхозларида митинглар бўлиб ўтмоқда. Бу митингларда меҳнаткашлар қаҳрамон Куба халқига қарши агрессия тайёрлаётган Америка империалистларининг иғвогарлик ҳаракатларига қарши нафрат билдирмоқдалар.

«Таштекстильмаш» заводида ишчилар, инженер-техник ходимлар ва хизматчиларнинг кўп минг кишилик митинги бўлди. Корхона партия комитетининг секретари А. М. Борисенко бу ерда йиғилганларнинг фикр ва туйғуларини ифодалаб, бундай деди:

— Ер куррасидаги барча эркпарвар халқлар Америка реакционерларининг жиноий ҳаракатларига лаънат ўқимоқдалар. Кубани қўрқитиш мумкин эмас! Биз шунга аминмизки, эркпарвар халқларнинг бирлашиб ҳаракат қилиши мустамлакачиларнинг иғвогарлик режаларини барбод қилади.

Митингда қуйиш цехининг ишчиси Я. А. Шен ҳаяжонли нутқ сўзлади.

— Совет кишилари, — деди у. — янги ҳаёт барпо этишда Куба халқи эришган муваффақиятлардан самимий қувонмоқдалар. Биз тошкентликлар шаҳримиздаги кўпгина корхоналар ўз маҳсулотларини Кубага юбориб, унга қардошларча ёрдам бераётганликлари билан фахрланамиз. Биз шунга аминмизки, Америка мустамлакачилари ёш Куба Республикасининг тупроғини ҳеч қачон оёқ ости қила олмайдилар. Ўз меҳнатимиз билан, КПСС XXII съезди шарафига олинган мажбуриятларни муваффақиятли бажариш билан тинчлик ишини, халқлар хавфсизлигини мустаҳкамлайберамиз.

Инженер В. С. Рубцов сўз олади, Куба кубаликларникигина бўлиши лозим, дейди у, Африка, Америка ва бошқа қитъаларда империалистларнинг ўзбошимча ҳукмронлик қилишларининг вақти ўтди. Тинчлик ва социализм замонанинг руҳига ҳануз тушунмай, тарих ғилдирагини орқага буришга уринаётган кишиларнинг ҳаммасини ўз йўлидан суриб ташлаб, бутун планета бўйлаб ғолибона қадам ташлаб бормоқда.

— Озод Кубани агрессия хавфидан қатъий равишда ҳимоя қилиш — айни вақтда умумий тинчликни ҳам ҳимоя қилишдир. — деди ўз нутқида темирчилик-пресслаш цехининг ишчиси Т. Раҳимов. — Ҳеч қандай куч Куба халқини тиз чўктира олмайди. Социалистик лагерь мамлакатларининг кун сайин ўсиб бораётган куч-қудрати ва монолит бирлиги, Осиё, Африка ва Латин Америкаси мамлакатларида миллий озодлик ҳаракати кенг қулоч ёйганлиги бунинг ишончли гаровидир.

Митинг қатнашчилари Америка империалистларининг Кубага нисбатан қилаётган иғвогарона ҳаракатларига қарши норозилик билдирилган резолюция қабул қилдилар.

* * *

Калинин районидаги Охунбобоев номли колхознинг юзларча аъзолари митингга тўпланиб, Латин Америкасидаги ёш Республика халқига ўз ҳайрихоҳликларини билдирдилар.

Митингда сўзга чиққан далачилик бригадасининг бошлиғи З. Аҳмедов ишонч билдириб айтдики, дунёдаги прогрессив кучларнинг кун сайин мустаҳкамланиб бораётган жипслиги касодга учраган Эйзенхауэр-Никсон ҳукуматининг жиноятқорона режаларини барбод қилади.

— Биз «Кубадан қўлингни торт!» деб талаб қиламиз,— деди З. Аҳмедов тўпланганларнинг қарсаклари остида.

Колхоз аъзоси Д. Маҳкамов сўз олади. У айтадики, Куба деҳқонларининг муваффақиятлари қишлоқ аҳолисини қувонтирмоқда. Куба деҳқонлари ўз элининг хўжайини бўлиб олиб, ўз революцион ҳукуматига мамлакат экономикасини мустаҳкамлашда актив ёрдам бермоқдалар.

— Азиз кубалик дўстлар, биз сизлар билан биргамиз!—деб хитоб қилади оддий колхозчи.—Биз сизларни озодлик ва бахт учун адолатли курашда доимо қўллаб-қувватлашга тайёрмиз.

Агроном М. Ғаниев ўз нутқида совет кишиларининг қаҳрамон Куба халқига қизғин меҳр туйғулари ҳақида гапирди.

Митинг қатнашчилари қабул қилган резолюцияда Америка мустамлакачиларини жиловлаб қўйишни, Куба халқини ҳарбий интервенция хавфидан сақлашни қатъий талаб қилдилар. (ЎзТАГ).

„ЎЗЛАРИ НИМА ДЕЙДИЛАР?“

Олтиариқ район халқ маорифи бўлимидаги ўртоқлардан:

— Бир сменали машғулотларга ўтиш қандай аҳволда, — деб сўрадик.

— Жуда яхши аҳволда, — дейишди улар. — Мана, биқинимиздаги «Коммунизм» мактаби бир сменали машғулотларга тўла кўчган, кўришингиз мумкин.

Райондаги энг яхши мактаб шу экан-да, деган мулоҳаза билан бордиг-у, ҳанг-манг бўлиб қолдик...

Ўз кўзимиз билан кўрган воқеаларни бир бошдан ипга тизиб тушунтирмасак, ишонмаслигингиз турган гап:

Мактаб эшигига янги туғилган бузоқнинг калласидек қулф осиб қўйилибди. Ўша ерда ўйнаб юрган болаларни уёқ-буёққа югуртирдик. Орадан кўп эмас, ярим соат ўтгач, дурустгина кийинган, 40 ёшлар чамасидаги киши узоқдан тиржайиб келиб кўришди:

— Саломатмисиз, келинглар!

— Келдик. Мактаб директори сизмисиз?

— Йўқ, мен мактаб қоровулиман.

— Соат икки бўлмасдан мактабга қулф тушибди?

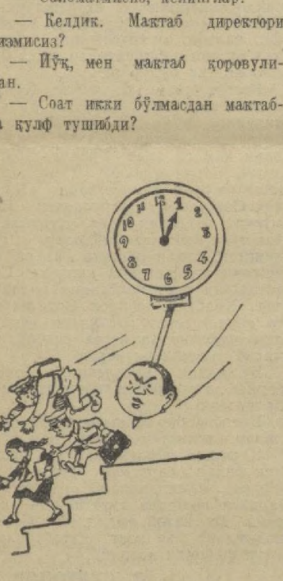

М. Воробейчиков чизган расм.

— Ўқиш тамом бўлиши билан қулфлаймиз-да. Бўлмаса, чувир-чувир кечгача тинади, дейсизми! Ҳа, яқинда ўқишлар бир сменага ўтиб, таналаримиз яйраб қолди.

— Директорни топиш мумкинми?

— Директор уйдалар, бошларини ювяптилар, илмий мудирнинг уйи узоқроқ, шунинг учун ёнимиздаги ўқитувчининг уйида овқатланяптилар.

Тез орада директор ва илмий мудир билан учрашдик.

Кимга келганларингизни билдим, — деди Холматжон табассумга ёйилган лабини йиғиштириб олиб, — сизларга Елена Петровна шикоят қилибди.

— Елена Петровна ким ўзи?

— Ревизова-да, ўзи бўшаб, ўзи шикоят қилиб юрибди.

— Нега бўшаган?

Директор илмий бўлим мудири билан, илмий бўлим мудири директор билан кўз уриштириб олиб, ҳар иккаласи баравардан тилга кирган эди, директор шеригини тўхтатиб жавоб қилди:

— Холматжон Ревизованинг маошидан 237 сўм ушлаб қолган эмиш. Ушлаган бўлса, «бир жойда ишлаймиз, суришиб кетармиз», демади-да. У ёққа югурди, бу ёққа югурди, ўзига ўзи қилди: ишдан бўшатилди.

Директорнинг гапи шу ерга келганда Холматжон қўшимча қилди:

— «Ўзлари» ҳам биладилар. Ўзлари бошқа мактабдан иш топиб бердилар-ку.

«Ўзлари» ким экан, деган хаёлга бордиг-у, гапни бўлмаслик учун индамай директорга қарадик.

— Бизни ёмон дейишга ҳеч кимнинг ҳақи йўқ. Биз ёмон одамларга ҳам яхшилик қиламиз.

— Тўғри, — деб директорнинг гапини юлиб кетди Холматжон. — Мана, мактабимизда ғирт саводсиз эмас-ку, лекин бир сўзда иккита имло хато қилувчи Исоқ Қосимов деган ўқитувчи билан «сен-мен»га бормай, ишлаб турибмиз.

— Бундай ўқитувчига ўқувчилар тақдирини топшириб қўйибсиз-да?

— Нима қилайлик, қий-чувимиз кўчага чиқмасин, деймиз-да.

— Бу ўқитувчини «ўзлари» ҳам биладилар, — деди Холматжон яна.

Директор «гапим тугамади-ку», дегандек Холматжонга қаради-да, давом этди:

— Нима қилайлик, бир нарса десак нуқул баланд келади: ўқитувчилар терган пахтанинг ҳақи, яъни 4467 сўм қаёққа кетди, хўш, 1500 сўмга ўқувчиларга «у-бу» олиб бериб, қолганини неча киши бўлишдиларинг, сиз директор қонунсиз неча соат дарс берасиз, сиз-чи, сиз Холматжон жадвалга ўзингизга неча соат ортиқ дарс ёзасиз, ўқитувчи Курашовдан ҳар маошда неча соат дарсга ҳақ олиб қоласиз, хўш, йўқ тўгаракларда ўтказилмаётган машғулотлар учун маошни кимга ёзяпсиз, мактабингиз бўйича иккитагина олий маълумотли ўқитувчи бор-ку, менга ёпишганингиз-ёпишган ва ҳоказо ва ҳоказо...

Директор «уф» тортиб тўхтаган эди, илмий бўлим мудири улаб кетди:

— Бизга қийин, ниҳоятда қийин. Аммо, бизни барча қийинликка чидаш руҳида тарбиялаётган «ўзлари» бўлмаганда, ҳолимиз не кечарди?

— Бир сменали машғулотларга ўтибсиз, устахоналарингиз ҳам яхши ишлаётгандир?

— Ҳа, албатта.

— Кўрсак бўладими?

— Кўрсангиз бўлади-ку, ҳозир қулф. Очганда ҳам кўрадиган жойи йўқ. Ведомостга ёзилса ҳамки, машғулотлар ўтмайди, юракка станокларнинг «ғит-ғити» сиғармиди, бошда шунча ташвиш турса.

— Буларни ҳам «ўзлари» биладилар.

Шу ерга келганда ўзимизни тута олмадик:

— Кечирасиз, «ўзлари» ким бўладилар?

— Вой-бў, «ўзлари»ни ҳамма танийди, «ўзлари» Маъдиев-да, район халқ маорифи бўлимининг мудири, улуғимиз Маъдиев-да...

Ўртоқ Маъдиевга бериладиган шундай савол туғилди:

— Дарвоқе, «Ўзлари» шунча нарсадан хабардор эканлар, энди бу ишларга ҳам «ўзлари» бир нарса дермикинлар?

Воси МАҲКАМОВ,
Камол САРИМСОҚОВ.

БИТТА СЎЗ

Насриддин афандидан «ёшингиз нечада?» деб сўрашганда «40 да» дебди. Ўн йил ўтгандан кейин яна сўрашибди, афанди яна «40 да» деб жавоб қайтарибди.

— Мулла Насриддин, ёшингизни ўн йил илгари ҳам 40 да деган эдингиз-ку дейишганида: афанди, «йигит битта сўзда туради» деган экан.

Тўрткўл районидаги М. Горький номли колхозда 1958 йилда иккита типовой ҳаммом қурилган эди. Лекин нима учундир ҳаммомлар ишга туширилмади.

— Ҳаммомлар қачон ишга тушади? деганимизда колхоз раиси ўртоқ О. Дурдиев: «Қишлоқ хўжалик ишларидан қўлимиз тегмаяпти. Ҳаммомларда арзимаган иш қолган, яқин орада ишга туширамиз» деган эди. Раиснинг шу жавоби билан 1958 йил ўтди, 1959 йил ўтди, ниҳоят 1960 йил ҳам ўтди. Ҳозир 1961 йилдамиз. Йиллар бирин-кетин ўтаяпти-ку, раис ҳамон битта сўзда турибди: «яқин орада ишга туширамиз...»

Қурилган ҳаммомларни ишга тушириш ҳақида. Дмитров номли колхоз раиси Р. Болташевнинг сўзи ҳам уч йиллик стажга эга. Коммунист қишлоқ Советидаги Ленин номли ва Бағёб қишлоқ Советидаги «Партия XXI съезди» колхозларининг раислари ҳам ҳаммомларни ишга тушириш борасида айтган сўзларини иккита қилганлари йўқ.

Колхозларнинг ўн минглаб маблағи эвазига қурилган ҳаммомлардан омборхона, қуртхона, яна аллақандай «хона-хона»лар ўрнида фойдаланилаётибди.

Ҳаммомлар ишга туширилиши керак. Колхозчилар ҳам ана шу битта сўзда туришибди.

И. СУЛТОНОВ.

ИШЁҚМАС

Гавдаси бақувват — Рустаму достон,
Танишим бор менинг ишёқмас Адҳам.
Қайнаб-тошиб меҳнат қилар чоғида
У ота-онанинг қарамоғида.

Ота иш топганда ўғлига ёқмас.
Бирор ҳунарга у қиё ҳам боқмас.
Аранг чидаб ишлар бир ерда бир ой
Адҳам яна совуб янгилайди жой

Уйламанг, бори шу, ўзи ялқов-да.
Жон койитмас, ёғли ишни ахтарар.
Қўли-қўлга тегмай доим пул санар,
Бозор кун, духоба сотиб чайқовда.

Гўзал Фарғонага бормади ишга.
Олис, ёқмас эмиш яна ҳавоси.
Адҳам-падҳамларни қолдирмай қишга
Пўстагин қоқишнинг келди хонаси.

Адҳам уқ! Халқимнинг айтгани бўлар:
«Ишламай тишлаган, охири сўлар».

Озод АЗИМОВ.

БЕЛЬГИЯДА КУЧЛИ НАМОЙИШЛАР ВА ЗАБАСТОВКАЛАР

ПАРИЖ, 17 январь. (ТАСС). Кеча Брюссель ва Шарлеруада «қашшоқлик қонуни»га қарши норозилик юзасидан кучли намойишлар бўлди. Ҳукумат Конгодаги ҳарбий харажатлар натижасида бўшаб қолган хазинани ана шу қонун ёрдамида тўлдирмоқчи бўлади. Агентликларнинг хабар беришларича, 2000 дан 3000 гача забастовкачилар кеча қизил байроқ кўтариб ва «Интернационал» айтиб, Бельгия пойтахти кўчаларидан ўтдилар. Намойишчиларнинг сафларида ишчилар, студентлар, ўқитувчилар бор эди. Улар баравар̆ига «Эйскенс истеъфо берсин!», «Ренар Брюсселга қайтиб келсин!» деб қичқиришди. (Андрэ Ренар—Бельгиянинг кўзга кўринган касаба союз арбобларидан бири бўлиб, забастовкани охирги ғалабагача давом эттиришни қатъият билан талаб қилмоқда).

Намойиш Бельгия умуммеҳнат федерацияси составига кирувчи Брюссель касаба союзи уюшмаси томонидан ташкил қилинди.

Намойишчилар олдида Брюсселдан сайланган социалист депутат Эрве Бруон нутқ сўзлаб, маъмурларнинг жазо чораларига қарши норозилик билдирди. У тузатишлар киритилганига қарамасдан, «қашшоқлик қонуни» илгаригидек меҳнаткашлар учун мақбул эмас, деди.

Кеча Шарлеруада 6000 га яқин забастовкачи намойиш ўтказди. Улар «Интернационал» ва «Марсельеза»ни айтиб ўтдилар. Кўчаларда «Бельгия — Республика!», «Бодуэн Испанияга жўнасин!» деган хитоблар эшитилиб турар эди. Намойишчилар қамоққа олинган забастовка қатнашчилари ётган тюрьма биноси ёнига келиб, баравар̆ига «Забастовкачиларни озод қилингиз!» деб қичқирдилар. Тюрьма панжараларидан ўнларча қўллар рўмолча силкитди.

Давлат хизматчилари касаба союзи биносида куннинг охирида ўтказилган йиғилишда ҳукуматнинг, ишга қайтмаган ҳамма давлат ва коммунал хизматчилари иш ҳақи тўланмасдан ишдан бўшатилади, деган таҳдидига қарамасдан, забастовкани давом эттиришга қарор қилинди. Кечроқ Шарлеруа муниципалитети маъмурлардан рухсат олмасдан туриб, намойиш ўтказилишини тақиқловчи декрет чиқарди.

Ҳукумат вакиллари, забастовка пасаймоқда, демоқдалар. Бироқ, ҳатто таслимчилик позициясида турган христиан касаба союзлари ҳам шу нарсани тан олишга мажбур бўлдики, Льеж, Шарлеруа, Марказий Бельгия ва Монс районининг бир қисмидаги оғир саноат забастовка туфайли илгаригидек ишламаётир.

Ҳукумат социалистик партиянинг ва Бельгия умуммеҳнат федерациясининг «контрпрограммасини» менсимасликни давом эттирмоқда. Социалистик партия ва Бельгия умуммеҳнат федерацияси бу программани «тежаш қонуни» ўрнига таклиф қилган эди. Бу программа, агентликнинг хабар беришича, шахталарни қисман национализация қилишни, социал таъминот проблемаларини ҳал этиш учун махсус комиссиялар тузишни, шунингдек капитал маблағ сарфлаш бўйича миллий банк таъсис этишни таклиф қилади.

Франс Пресс агентлиги нуфузли доираларнинг хабарига таяниб, Брюсселдан билдирадики, ҳукумат сенатда «тежаш қонуни» бўйича овозга қўйишни ўтказиш ниятидан воз кечгани йўқ. Бироқ, Бельгиядаги сиёсий вазият илгаригидек кескин ҳолида қолмоқда. «Юманите» газетасининг хабарига қараганда, Бельгия ҳукумат доираларида Эйскенснинг истеъфо бериши мумкинлиги ҳақида мишмишлар кўпайиб кетди.

Франция меҳнаткашлари Бельгия ишчилар синфининг курашига хайрихоҳлик билдирмоқдалар. СЕНА департаменти бош кенгаши бюросининг раҳбарлари Брабант миллий кенгаши раиси номига телеграмма юбориб, бу телеграммада «Бельгия меҳнаткашларининг мардонавор курашини табриклайдилар ва Брабант вилояти аҳолисига хайрихоҳлик туйғусини билдирадилар».

Кейинги вақтларда Бельгияда забастовка ҳаракати авж олиб кетди. Бельгия меҳнаткашлари реакцион қонунларни бекор қилишни қатъий талаб қиляпти. Бироқ, Бельгия ҳукумати ён босишни истамаяпти, у халқ ҳаракатини бостириш пайида. СУРАТДА: полициячилар забастовкачилардан бирини қамоққа олиб кетяптилар.

Бельгия агентлигининг фотоси.

Редактор И. РАҲИМОВ.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

20 ЯНВАРДА

18.30 — **Бу китобларни ўқинг** (мактаб ўқувчилари учун ўзбек тилида). 19.00 — **Алишер Навоий** спектакли (Ҳамза номли театрдан). Танаффус вақтларида **Сўнгги ахборот.** Спектаклдан сўнг **«Б» участкаси** номли югослав киноповести.

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 20/I да **Марварид қидирувчилар,** 21/I да **Риголетто.**

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА — 21/I да **Йўлчи юлдуз.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 20/I да **Нурхон.**

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — РСФСР да хизмат кўрсатган артист **Ю. Дуров гастролининг давоми.** Ўзбек чавандозлари Ўзбекистон ССР халқ артисти **Лола Хўжаева Анвар Хўжаевлар** ва томоша давомида қизиқчи артист ака-ука **Ширманлар** қатнашади. Томоша кеч соат 7 яримда бошланади.

КИНО

Шовқин-суронли кун (кеч соат 8 яримда), **Кўчма қалъа** (янги кенг экранли бадиий фильм, кундуз ва кечқурун) — «ВАТАН».

Оливер Твист — «МИР», «ЁШ ГВАРДИЯ», «ЎЗБЕКИСТОН», «СПУТНИК» (кундуз ва кечқурун).

Лўлиларнинг сўнгги чайласи (кундуз соат 4 гача), **Тирилиш** (кеч 6, 8 ва 10 да) — СОБИР РАҲИМОВ номли.

Юлюс Янонис — «ДРУЖБА» (2-залда), НАВОИЙ номли (кундуз ва кечқурун).

Эски Чикагода — «ДРУЖБА» (1-залда), «ИСКРА» (кундуз ва кечқурун).

Лўлилар чайласидаги дўстлар — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Мексика осмони тагида — «ЁШ ГВАРДИЯ» (кундуз соат 4 ва кеч 6 да).

Курашаётган Конго (кундуз соат 12, 2-10 ва 4-10 минутда), **Рим устида беш ҳалқа** (кундуз 1, 3, кеч 5, 8 ярим ва 9-40 минутда). — КИНОЛЕКТОРИЙ.

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА

20, 21 январда

УЗБЕК АШУЛА ВА РАҚС АНСАМБЛИНИНГ

КОНЦЕРТЛАРИ

Ансамблдан: Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар **Меҳри Абдуллаева, Дилором Шерова,** солистлар **Холисхон Қодирова, Манзура Мўминова, Равшан Мўминова, Роҳат Маннонова, Акбар Мўминов, Тоштемир Шарипов, Сайфиддин Йўлдошев, Болта Шарипов,** филармониядан: Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист **Қундуз Миркаримова** қатнашади.

22, 25 январда

ХАЛҚ РАҚС «БАҲОР» АНСАМБЛИНИНГ

КОНЦЕРТЛАРИ

Концерт кеч соат 7 яримда бошланади. Билетлар сотилмоқда.

ЭСТРАДА ТЕАТРИДА

20, 21, 22 январда

Ҳамза Ҳакимзода Ниёзий юбилейига бағишланган

ЭСТРАДА КОНЦЕРТЛАРИ

Ўзбекистон ССР да хизмат кўрсатган артист **Учқун Ғаниев,** солистлар **Фахриддин Умаров, Муҳаббат Мусаева, Малоҳат Дадабоева, Тўхта Рисметова, Назрулла Ёқубов,** артистлар **Э. Муҳитдинов, Ж. Қосимов, О. Абдураззоқов** Ўзбек халқ чолғу асбоблари ансамбли: **О. Ҳасанов** (чанг), **М. Халилов** (ғижжак), **Х. Юсупов** (най), **Ж. Мирхолиқов** (доира), **М. Тошмуҳамедов** (рубоб), **В. Тягнибидний** (баян) қатнашади.

Концерт кеч соат 7 яримда бошланади. Билетлар сотилмоқда.

В. И. ЛЕНИН НОМЛИ

якка буюртмалар тикувчилик фабрикаси

ўз артелларида ва якка буюртма кийим тикиш устахоналарида буюртмачилар ва фабрика материалидан

ЭРКАК, ХОТИН-ҚИЗ ВА БОЛАЛАР УСТКИ КИЙИМИ

хотин-қиз кўйлаклари, эркак кўйлаклари тикиш, ҳар хил кийим-кечакни ремонт қилиш ва янгилаб бериш, мўйнадўзлик, бош кийимлари тайёрлаш, плиссировка, гофре, мережка қилиш, каштачилик, эркак ва хотин-қиз шляпаларини янгилаб бериш, бадиий ҳаваскорлар учун театр костюмлари тикиш ишларига

заказ қабул қилади

Ательелар ва якка буюртма кийим тикиш устахоналарининг адреси:

№ 1 — Туркистон кўчаси, 2-уйда, № 2 — Ўзбекистон кўчаси, 4-уйда, № 3 — Кафанов кўчаси, 108-уйда, № 10 — Полторацкий кўчаси, 58-уйда, № 23 — Аэропортда, № 13 — Ўзбекистон кўчаси, 29-уйда, № 28 — Кафанов кўчаси, 65-уйда, № 5 — Учитель кўчаси, 3-уйда № 14 — К. Маркс кўчаси, 53-уйда, Бадиий цех — Безимянний тупик, 2-уйда.

№ 22 — «Сельмаш» социалистик шаҳарчасида, № 39 — Кабель заводида, № 11 — Кисловодск кўчаси, 11-уйда, № 26 — МПС заводида, № 20. — Чилонзор массивида, № 53 — Конвой кўчасида (будка), № 7 — Октябрь бозорида, № 9 — Маҳкама кўча, 11-уйда, № 24 — Большевик кўча, 6-уйда, № 25 — Олмазор кўча, 191-уйда, № 35 — Ҳамза кўчаси, 56-уйда, № 4 — Биринчи май бозорида, № 29 — Безимянний тупик, 2-уйда, № 38 — Фрунзе бозорида.

Заказни бажариш муддатлари камайтирилган.

Кийим-кечак учун хилма-хил жун газламалар бор.

1961 йил 1 февраль кундуз соат 2 да, Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Экономика институтининг илмий совети мажлисида (Куйбишев кўчаси, 15- уй, Фанлар академиясининг кичик конференц-зали)

қуйидагилар иқтисодий фанлар кандидати деган илмий даражани олиш учун

дессертация ёқлайдилар

Н. Н. Шатских: «Ваҳш водийси колхозларида қишлоқ хўжалиги тармоқларининг махсуслаштирилиши ва ўзаро мослаштирилиши» деган темада,

П. И. Балясников: «Совет Ўзбекистонида кўн пойафзал саноатининг ривожланиши» деган темада.

Диссертациялар билан институт кутубхонасида танишиш мумкин.

Ўзбекистон кўрлар жамиятининг **НАШРИЕТИ ВА БОСМАХОНАСИ**

турли бланклар

ТАЙЁРЛАШ УЧУН

заказ қабул қилади

бухгалтерия ҳужжатларини муқовалаш учун (шартнома бўйича) муқовачи юборади.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Собир Раҳимов кўчаси 70-уй. Телефон — 43-252.

ТОШКЕНТ ТЎҚИМАЧИЛИК КОМБИНАТИГА

йигирувчи, тўқувчи, моталчи, ровницачи, съёмчи, гребенчи, зарядчи аёллар

КЕРАК

Физкультурная кўча, 6- уй, 6-хонада кадрлар бўлимига мурожаат қилинсин (9, 11- трамвай, 2-троллейбусда борилади).

Самарқанд шаҳар, Сўзангарон кўча, 4-тупик, 4-уйда турувчи **Убай Файзиевнинг** Тошкент шаҳар, М. Уйғур кўчаси, Тажриба проезд, 22- уйда турувчи Марҳамат Файзиева (Ғуломова)дан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Октябрь район, 6- участка халқ судида кўрилади.

1 Май кўча, 30- а уйда турувчи **Александр Израилович Лисовский**нинг К. Маркс кўчаси, 65- уйда турувчи Эвелина Сергеевна Лисовская-Мирзаянцдан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Киров район халқ судида кўрилади.

БИЗНИНГ АДРЕСИМИЗ: ТОШКЕНТ, *«Правда Востока» кўчаси 26 уй*

КОММУТАТОР — 26334, 33262. Редакция бўлимларининг телефонлари: Партия турмуши — 33469. Пропаганда — 33469. Саноат ва транспорт — 29.005. Совет қурилиши — 34780. Қишлоқ хўжалиги — 27604. Адабиёт ва санъат — 32036. Фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 34524. Маҳаллий ахборот — 32347. Оммавий ишлар ва хатлар — 29005. Секретариат — 31226. Эълонлар — 28142.

«Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока» ва «Ўзбекистони Сурх» бирлашган нашриётининг босмахонаси

Р 00446. Нашр. Б. 17.